

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského10

Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté

"Je nám spolu dobře 2"

1 IDENTIFIKAČNÍ

ÚDAJE

1.1 Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté,
zpracovaný podle RVP pro obor vzdělání praktická škola jednoletá

Motivační název: **Je nám spolu dobře 2**

Zaměření ŠVP – **Praktické dovednosti**

1.2 Předkladatel:

Název školy: Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10

Adresa školy: Komenského 10 796 01 Prostějov

IČ: 47921374

IZO: 600025641

Telefon: 582 346 868

Fax: 582 345 892

Email: reditel@sezampv.cz

Ředitel školy: Mgr. Pavlína Jedličková, MBA

1.3 Zřizovatel:

Název: Olomoucký kraj

Adresa: Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

IČ: 60 609 460

Telefon: 585 508 397

1.4 Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Schváleno Pedagogickou radou dne:

Projednáno ve Školské radě dne:

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Naše škola je od 1.1.2015 součástí zařízení Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10. Do této doby škola působila jako součást zařízení Střední škola, Základní škola a Dětský domov Prostějov.

Od 1. září 2010 se naše základní škola speciální úzce specializuje na vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a žáků s poruchami autistického spektra (PAS). Na základní škole speciální se vzdělávají žáci na 1. a 2. stupni, plní povinnou desetiletou školní docházku a po jejím ukončení získají základy vzdělání.

Od 1. září 2012 je naše škola rozšířena o další obor vzdělávání praktická škola jednoletá. Jedná se o střední školu, která je určena pro žáky s těžkým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami a autismem, kteří ukončili základní vzdělávání v základní škole speciální podle vzdělávacího programu, určeného pro tuto skupinu žáků.

Délka studia: jeden rok formou denního studia

Absolvent praktické školy s jednoletou přípravou si doplní všeobecné základy vzdělání, osvojí si znalosti a manuální dovednosti potřebné k výkonu jednoduchých pracovních činností a získá tak možnost uplatnění v různých profesních oblastech v životě. Absolventi praktické školy se mohou v rámci svých možností a individuálních schopností uplatnit např. v chráněných pracovištích a při pomocných pracích v různých oblastech.

Způsob ukončení: Závěrečná zkouška

Certifikát: Vysvědčení o závěrečné zkoušce

Dosažený stupeň vzdělání: Střední vzdělání, příprava pro výkon jednoduchých činností v oblastech praktického života.

2.2. VYBAVENÍ A MOŽNOSTI ŠKOLY

Naše škola je škola „rodinného typu“. Budova základní školy speciální se nachází na ulici Tetín 7 a patří k architektonicky nejkrásnějším budovám města. Budova školy je bezbariérová, přístup do vyšších pater je řešen výtahem. Škola se nachází v klidné části města blízko centra. Je dobře dostupná MHD, individuální dopravou i pěšky. Ke škole náleží i oplocený pozemek, který slouží k pořádání sportovních aktivit, výuce a k relaxaci žáků.

Budova má jedno podzemní, dvě nadzemní podlaží a podkroví. V podzemním podlaží se nachází prostor pro invalidní vozíky, speciální kočárky, skříňky na odložení oděvů, keramická dílna s pecí, toalety a kotelna.

Škola disponuje útulně zařízenými třídami. Každá třída, včetně třídy praktické školy jednoleté, je vybavena prostorem pro výuku (žakovskými lavicemi s individuálně nastavitelnou zvedací deskou, židlemi nastavenými podle velikosti žáků a bezprašnou tabulí pro psaní fixem), polohovacími vaky a didaktickými pomůckami. V 7 třídách této školy je dataprojektor.

V každé třídě je k dispozici počítač s připojením na internet a iPad s velkou variabilitou programů, které upoutají pozornost žáků, dále je pedagogové využívají k dokumentaci různých školních akcí a pokroků žáků ve výuce. Pomůcky a vybavení pro výuku jsou průběžně doplňovány a obměňovány dle nabídky trhu, pečlivého výběru pedagogů a finančních možností školy.

V přízemí školy jsou umístěny 2 učebny, cvičná žakovská kuchyně spojená s výdejnou školní stravy, úklidová místnost, sociální zařízení, dobře vybavená tělocvična, kde kromě cvičení žáků probíhají také setkání s rodiči, adventní setkání, canisterapie, hudebně pohybová výchova, muzikoterapie, vzdělávání pedagogů a jiné školní aktivity.

Dále kabinet TV a šatna pro žáky. V 1. patře se nachází 4 učebny, logopedická učebna, kancelář vedoucí učitelky a vychovatelky, sborovna, archiv školy a smyslová místnost Snoezelen. V tomto podlaží se také nachází sociální zařízení pro žáky, sprcha a šatna pro provozní zaměstnance. Ve 2. patře se nachází 1 učebna, učebna smyslové výuky, která slouží současně jako učebna pro muzikoterapii, 2 klubovny školní družiny a sociální zařízení.

2.3. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Práce ve speciální škole vyžaduje značnou dávku trpělivosti, promyšlenou přípravu a specifický přístup pedagogů k žákům.

Všichni pedagogové jsou plně kvalifikovaní pro vzdělávání dětí a žáků s daným typem postižení. Svoji kvalifikaci si neustále prohlubují v rámci DVPP prostřednictvím seminářů a odborných kurzů tak, aby byli schopni kvalifikovaně zabezpečit výchovu a vzdělávání žáků s různými kombinacemi postižení a byli schopni nabídnout alternativní metody a postupy vhodné k zařazení do výuky.

Pedagogové také spolupracují s SPC. Odborní pracovníci tohoto zařízení poskytují konzultace třídním učitelům a doporučují vhodnou speciálně pedagogickou péči rodičům žáků.

2.4. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Do naší školy jsou zařazováni žáci se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Všichni žáci jsou zařazováni na základě žádosti rodičů a doporučení školského poradenského zařízení.

2.5. DLOUHODOBÉ SPOLUPRÁCE A MEZINÁRODNÍ AKTIVITY

Naše škola spolupracuje s vysokými školami v nejbližším okolí, s vyššími odbornými školami i se středními školami. Studentům umožňuje odbornou praxi v našem zařízení.

Škola spolupracuje se ZŠ a MŠ v Mohelnici, s MŠ, ZŠ a PrŠ Boskovice - spolupráce probíhá formou vzájemných návštěv pedagogů a žáků obou zařízení.

2.6. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícími, nebo s vedením školy v době od 8.00 do 15.00 hodin. Rodiče se účastní třídních schůzek – konzultací ohledně prospěchu a chování svých dětí. Velmi často řeší vyučující dané záležitosti s rodiči aktuálně, individuálně a dle potřeby, což rodiče vítají.

Za dobu působení naší školy v Prostějově se nám podařilo navázat přátelský vztah s rodiči našich žáků a docílit jejich důvěry k pedagogům a zaměstnancům školy. Rodiče mají přístup do tříd, dle jejich zájmu mohou být účastni ve výuce – např. si mohou se svými dětmi prožít náš každodenní vítací rituál – ranní kruh. Rodiče se rádi účastní i dalších školních akcí a aktivit (školní besídky, „dílničkové dny“, výlety, akce ŠD). Všechny tyto akce přispívají k prohlubování vzájemného vztahu rodičů a pedagogů naší školy.

Spolupráce s jinými subjekty je pro úspěšné vzdělávání dětí nezbytná. Pro zajištění různých aktivit a projektů škola spolupracuje s hypoterapeutickými lektory z Polkovic, Policií ČR, rehabilitačním oddělením Prostějovské nemocnice, ekocentrem *Iris Prostějov*, děti také navštěvují divadlo, kino Metro a klub Duha. Žáci, u nichž to dovoluje zdravotní stav, jezdí každý rok do školy v přírodě.

Také v podmínkách trvalého rozvoje školy si velice vážíme každé podpory, která je nám poskytnuta. Tímto děkujeme našim trvalým sponzorům a podporovatelům, např. obchodnímu řetězci Billa, pobočce Zlatá brána Prostějov, *Rotary* klubu *Prostějov*, sdružení „Pomáháme tancem“, které ve spolupráci se školou pořádá každoročně charitativní ples s názvem „Pomáháme tancem“. Výtěžek ze vstupenek, tomboly a prodeje propagačních předmětů slouží k realizaci speciálních terapií nebo nákupu speciálních pomůcek.

Rovněž se snažíme získat podporu pro naplňování dlouhodobého záměru školy formou hospodárného využívání rozpočtu organizace a získávání vhodných dotačních programů. Využíváme školních projektů *Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol*. Cílem projektu je především přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce, zeleniny, mléka a mléčných výrobků a vytvoření zdravých stravovacích návyků ve výživě dětí.

Při škole je zřízena školská rada, která má 6 členů.

3 CHARAKTERISTIKA

ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Naše škola je zaměřena na vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením a na vzdělávání žáků se souběžným postižením více vadami a žáků s poruchami autistického spektra (PAS). Jedná se o státní školu, ve které je poskytováno komplexní vzdělávání na 1. a 2. stupni základní školy speciální. V oblasti středního vzdělání umožňuje škola vzdělávání ve třídě praktické školy jednoleté. Poskytuje přípravu zaměřenou na výkon konkrétních jednoduchých činností v profesních oblastech, ve kterých probíhají praktická cvičení žáka. Výuka je organizována vzhledem k možnostem a schopnostem žáků, při současném respektování jejich individuálních zvláštností. Tento vzdělávací program mohou absolvovat žáci s mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením,
- povinnou školní docházku v základní škole speciální,
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání,
- základní vzdělávání na základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

V naší praktické škole jednoleté se vzdělávají žáci s různými druhy a s různou mírou závažnosti zdravotního postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech a oborech podle zaměření školy posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení klademe na žáky takové požadavky, které důsledně respektují jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

Na praktické škole jednoleté si žáci rozšiřují vědomosti získané při základní školní docházce a osvojují nové dovednosti potřebné v běžném životě. Hlavní důraz klademe na rozvoj manuálních dovedností, které žáci perspektivně využijí v osobním i profesním životě. U žáků rozvíjíme kladný vztah k práci, ke zdravému životnímu stylu a dosažení jejich maximální samostatnosti. Tím směřujeme k úspěšné integraci žáka do společnosti.

Na praktické škole jednoleté vzděláváme žáky v těchto oblastech:

- **jazykové a literární:** zaměřena na rozvoj čtenářských schopností, komunikačních dovedností v písemném i mluveném projevu
- **matematické vzdělávání:** vede ke schopnostem aplikovat získané dovednosti v praktických situacích života
- **rozvoj osobnostní a občanský:** získává vědomosti o demokratické společnosti, o právech a povinnostech občanů a občanské odpovědnosti
- **estetické vzdělávání:** kultivuje osobnost po stránce mravní, estetické a fyzické
- **rozvoj tělesné kultury:** upevňuje zdraví a směřuje k efektivnímu využívání volného času
- **oblast praktických dovedností:** vede k osvojení manuálních dovedností potřebných k výkonu jednotlivých činností v profesním a běžném životě

Odborné činnosti jsou jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí na praktické škole jednoleté. Tato oblast vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Vzdělávací oblast Odborné činnosti je tvořena dvěma vzdělávacími okruhy, jejichž obsah a rozsah je stanoven v RVP PRŠ 1. Jsou to vzdělávací okruhy **Rodinná výchova** a **Práce v domácnosti**. Jako další odborné zaměření si naše praktická škola jednoletá zvolila **Praktické činnosti a základy ručních prací**.

Studium na praktické škole jednoleté je ukončeno závěrečnou zkouškou, která se skládá z ústní teoretické zkoušky z odborných předmětů a z praktické zkoušky z odborných předmětů. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Pracovní uplatnění mohou absolventi získat na chráněných pracovištích. Jejich práce je organizována tak, aby odpovídala jejich možnostem a schopnostem. Dále se mohou uplatnit při pomocných pracích jako je úklid a péče o zahradu v zařízeních sociální péče, ve školství, nebo zdravotnických zařízeních. Mohou také pokračovat ve vzdělávání na praktické škole dvouleté.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu (ŠVP) jsme vycházeli z **Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání praktická škola jednoletá (RVP PRŠ 1)** a ze zkušeností zainteresovaných pedagogických pracovníků, které doposud získali v oblasti výchovy, vzdělávání a péče o žáky se zdravotním postižením. Současně jsme přihlíželi i k aktuálním možnostem a potřebám žáků.

V rámci celého výchovně vzdělávacího procesu je naším hlavním cílem a současně i posláním podpořit komplexní rozvoj osobnosti každého žáka a současně podpořit u každého žáka dosažení co nejvyšší míry samostatnosti v situacích běžného dne i při samotné realizaci každodenních činností. Také si klademe za cíl, umožnit všem žákům prožívat radost, potěšení a uspokojení z jednotlivých činností, ze svých vlastních pokroků a ze spolupodílení se na společných aktivitách. K naplňování uvedených cílů jsme obsahově i metodicky směřovali celou tvorbu ŠVP. Dílčí cíle a způsoby jejich realizace jsme zařadili jako součást učebních osnov.

V průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu využíváme ve škole takové přístupy, metody, techniky a organizační formy, které směřují k naplňování uvedených cílů. Prioritně se snažíme vytvářet žákům podnětné, tvůrčí, vstřícné a přátelské prostředí školy. Je pro nás důležité, aby se žáci cítili v tomto prostředí bezpečně, příjemně a mohli si tak lépe osvojovat nové vědomosti, dovednosti, návyky a plně se rozvíjet. Každý žák je jiný ve svých možnostech, projevech, potřebách, a proto se snažíme jako škola soustavně rozšiřovat nabídku metod, technik, učebních materiálů, učebních a speciálních pomůcek, a následně vybírat pro podporu rozvoje osobnosti konkrétních žáků ty nejvhodnější. Výchozími metodami, od nichž se odvíjí celé naše výchovně vzdělávací působení, jsou metody speciálně pedagogické, tedy metody kompenzační, reedukační a metody rehabilitační v pedagogickém smyslu. Rozvoj komunikačních dovedností podporujeme u žáků prostřednictvím masáží v orofaciální oblasti a prostřednictvím metod alternativní a augmentativní komunikace (VOKS, MAKATON...). Žákům, kteří si nemohou s ohledem na své možnosti osvojovat učivo běžnými způsoby, nabízíme v rámci konkrétních předmětů různé alternativy (globální čtení, sociální čtení, psaní hůlkovým písmem, sociální počty...). S ohledem na specifika žáků a zejména s ohledem na jejich pohybové možnosti, zařazujeme jako nedílnou součást předmětů Tělesná výchova a Zdravotně pohybová výchova a současně i jako nedílnou součást celého výchovně vzdělávacího procesu koncept Bazální stimulace, polohování, relaxace, míčkování, masáže, trampoterapii a metodu pohybového rozvoje - Veronica Sherborne. Z terapeutických metod se žáci mohou pravidelně těšit z lekcí canisterapie a muzikoterapie. Jako součást výuky jednotlivých předmětů začleňujeme prvky dramaterapie, aromaterapie, ergoterapie a arteterapie. Uvedené metody jsou blíže charakterizovány na následujících stránkách.

Abychom skutečně mohli co nejlépe podporovat rozvoj osobnosti každého žáka, podporovat samostatnost všech žáků a umožnit jim prožívat radost, snažíme se jim nabízet různorodé spektrum kulturních, společenských, sportovních akcí a zájmových kroužků. Pravidelně pro žáky pořádáme

dílničková dopoledne, mikulášskou, vánoční a rozlučkovou besídku, společně navštěvujeme divadelní představení a výchovně vzdělávací programy. V odpoledních hodinách mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky, jejich nabídka je průběžně aktualizována.

Při naplňování stanovených cílů sehraává nezastupitelnou úlohu spolupráce mezi všemi lidmi, kteří se na výchově, vzdělávání a péči o žáky podílejí. Snažíme se vzájemně spolupracovat s rodiči žáků, pracovníky Dětského domova a Domova Na Zámku, Speciálně pedagogického centra i s odborníky z různých oblastí. Velmi důležitá je pro nás také spolupráce se studenty a lidmi z řad širší veřejnosti, kteří nám formou dobrovolnictví pomáhají zajistit realizaci různých akcí, výletů a školy v přírodě.

VOKS – VÝMĚNNÝ OBRÁZKOVÝ KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM

VOKS je alternativní metoda komunikace, která je určena žákům s výraznými potížemi při používání a porozumění mluvené řeči. Žáci, kteří nemají možnost verbálně vyjádřit své přání či potřebu, bývají často nespokojeni, nervózní, agresivní. Je proto velmi důležité a žádoucí hledat, nabízet a zavádět náhradní formu komunikace u žáků s výrazně opožděným vývojem řeči nebo s diagnózou, která potíže s dorozumíváním řeči jednoznačně předurčuje (žáci s poruchami autistického spektra, Downovým syndromem, spastickou formou DMO apod.)

Cílem VOKS je funkční nabytí komunikačních dovedností, které mohou žáci používat a uplatnit bez pomoci druhé osoby.

Základními pomůckami pro VOKS je soubor jednoduchých černobílých obrázků, barevně rozlišené komunikační tabulky, komunikační kniha, větný proužek, pro potřeby učitele slouží komunikační palety a komunikační taška.

Na první pohled by se mohlo zdát, že se tento komunikační systém příliš neliší od jiných známých systémů, které pracují s vizuálními symboly, rozdíl je však v několika zásadních aspektech:

- žáci na obrázky neukazují, ale komunikačnímu partnerovi je **přinášejí**
- v prvních výukových lekcích se žáci učí vyměnit obrázek za oblíbený pamlsek či věc – např. přinese-li žák obrázek čokolády, dostane výměnou za obrázek skutečnou čokoládu – výměna je tedy smysluplná a nepochybně úmyslná
- komunikace je sama o sobě motivující, protože žák dostává to, co skutečně chce
- žáci sami začínají být iniciátory komunikace, přestávají být závislí na dospělých, již od začátku nácviku jsou vedeni k iniciativnímu přístupu ke komunikaci
- žák je ten, kdo iniciuje kontakt – tedy začíná komunikaci
- VOKS je velmi rychle osvojitelný, většina žáků zvládá výměnu již v prvních dnech tréninku
- VOKS redukuje nevhodné chování (důvodem takového chování může být např. neporozumění ze strany okolí, neúspěch v dosavadní komunikaci)
- VOKS pomáhá strukturovat, rozvíjet větu, podporuje rozvoj řeči
- VOKS je dobře využitelný ve škole, doma i na veřejnosti

S VOKS je možno začít v jakémkoliv věku, ihned, jakmile jsou zřejmé problémy s funkční komunikací, zvláště u žáků s PAS (poruchami autistického spektra). Není třeba čekat, zda se řeč rozvine či nikoliv, VOKS totiž řeči nepřekáží, ale naopak zvyšuje pravděpodobnost jejího vývoje či zdokonalení.

GLOBÁLNÍ METODA ČTENÍ

V naší škole nabízíme žákům alternativní výuku čtení s využitím **globální metody**. Tato metoda má úspěch u žáků, u nichž byly zjištěny obtíže při nácviku čtení běžně používanou analyticko – syntetickou metodou. Může být použita i dočasně k překlenutí určitého období, kdy byl žák ve výuce čtení neúspěšný a začal ztrácet motivaci k pokračování v této činnosti nebo se může stát základem sociálního čtení.

Základem globální metody čtení je postup od **celku k jednotlivým částem**.

Na počátku výuky stojí slovo doplněné zobrazením konkrétního pojmu a teprve později je slovo analyzováno na písmena. Díky této metodě mohou žáci číst okamžitě **celé slovo** a vnímat jeho konkrétní význam.

Učební pomůckou je soubor obrázků se slovy z nejrůznějších oblastí, které dítě obklopují. Obrázky jsou sestaveny do tematických celků: rodina, členové rodiny, domácnost, nábytek a zařízení, oblečení, části těla, hygiena, mycí potřeby, potraviny, ovoce, zelenina, nářadí, hračky, dopravní prostředky, škola, učební pomůcky, příroda, zvířata, činnosti. Jako doplněk souboru obrázků je možno použít i fotografie.

Výuku globálního čtení dělíme do tří oblastí.

Přípravná etapa

- motivace, vzbuzení zájmu o čtení
- časté hlasité předčítání krátkých textů
- společné prohlížení knížek s obrázky s tištěným textem, prostorová orientace – číst začínáme nahoře, čteme zleva doprava (sledování textu prstem)
- diferenciacní cvičení zrakového vnímání, jejichž cílem je osvojení pojmů stejný – jiný (rozlišování a přiřazování stejných skutečných předmětů ve dvojicích, rozlišování a přiřazování obrázků ke skutečným předmětům, tvoření dvojic stejných obrázků)
- porozumění a zapamatování pojmu (vybírání, vyhledávání daného obrázku na slovní pokyn, pojmenovávání vyhledaného obrázku na slovní pokyn)
- procvičování skládání celku z částí – skládání slova z písmen
- snaha žáka napodobit tvar písmene obtahováním, modelováním, využití pískovničky

Etapa vlastního čtení

- oddělení natištěného slova od obrázku
- přiřazování slova k obrázku a jeho čtení učitelem
- přiřazování slova k obrázku učitelem a čtení obrázku žákem

- žák přiřazuje slovo k obrázku a sám jej čte
- stálé napodobování tvaru písmen, skládání celku z částí (slova z písmen)
- cvičení na rozvoj fonemického sluchu – poznávání slov s náslovnou hláskou A – I a vyvození písmen A – I

Etapa dalšího čtení a procvičování

- procvičování čtení slov
- písmena A, I ve funkci spojky mezi obrázky
- tvoření jednoduchých vět např. TÁTA A MÁMA.
- tvoření vět se slovy, které pojmově znamenají činnosti např. KOČKA PIJE MLÉKO.
- čtení a užití slov TO, JE, MÁ
- sestavování a čtení krátkých textů o dvou i třech větách v kombinaci s obrázky

SOCIÁLNÍ ČTENÍ

Sociální čtení je podpůrná, pomocná a motivační metoda, která rozvíjí rozumové schopnosti a orientační dovednosti žáků a umožňuje jim zdokonalovat se v oblasti sociální komunikace. Sociální čtení lze využívat jako alternativní metodu čtení a rovněž jako jednu z metod alternativní a augmentativní komunikace. Metoda sociálního čtení se zaměřuje na rozvoj oblastí, které žákům umožňují co nejvyšší samostatnost a osvojování schopností a dovedností, které využijí v reálném životě. Při výuce proto hraje významnou roli prostředí, v němž osvojování nových znalostí a dovedností probíhá. To by mělo odpovídat probíranému tematickému okruhu.

Tematické okruhy sociálního čtení: škola, domácnost, jídlo a nápoje, hygienické prostředky, oblečení, dopravní prostředky, obchody a služby.

Základní složky – kategorie sociálního čtení:

1. Fotografie a obrázky
2. Piktogramy
3. Slova a skupiny slov

Uvedené složky tvoří současně také jednu ze základních učebních pomůcek pro sociální čtení.

Sociální čtení jako alternativní metoda čtení

Metodu sociální čtení nabízíme žákům, jimž se nedaří osvojit si dovednost číst s porozuměním běžně používanou analyticko – syntetickou metodou ani metodou globálního čtení. Vzájemně se však s uvedenými metodami nevyklučuje. Některé postupy, typické pro analyticko – syntetickou metodu (např. poznávání základních písmen) lze uplatňovat souběžně se čtením sociálním, které je současně možným základem pro metodu globální.

Sociální čtení jako součást alternativní a augmentativní komunikace

Sociální čtení jako jedna z metod alternativní a augmentativní komunikace je určena především pro žáky s většími komunikačními obtížemi. U těchto žáků plní metoda sociálního čtení zejména funkci podpůrnou (podpora nedostatečně vyvinutých či narušených schopností), pomocnou (pomáhá efektivněji poznávat okolí), motivační a názornou. Kromě obrázků, fotografií a piktogramů, užívají se k podpoře komunikace i referenční předměty. Jde o reálné předměty, které se využívají k oboustranné komunikaci, tedy k vyjádření potřeby i sdělení odpovědi.

MAKATON

Makaton je jazykový program, který poskytuje základní prostředky komunikace, podněcuje rozvoj mluvené řeči i porozumění pojmům. K tomu využívá systém manuálních znaků, mluvené řeči a symbolů. Základ tvoří přibližně 350 znaků, vycházejících z pojmů denního života.

V naší škole nabízíme jazykový program Makaton žákům, kteří nekomunikují mluvenou řečí a špatně jí rozumějí. Současně je nabízena a uplatňována znaková řeč pro batolata programu Baby Signs. Makaton tedy využíváme u žáků jako pomoc k porozumění a při vyjadřování, jako podporu mluvené řeči a zrakového vnímání.

Metodická pravidla:

- provádění znaků (znakování) jednou nebo oběma rukama je vždy doprovázeno mluvenou řečí
- obsah výpovědi je dotvářen mimickými prvky, modulací hlasu a kontextem situace
- obvykle se znakují pouze klíčová slova
- postupně je možné počet znakovaných slov omezovat
- k doplnění sdělení je možné používat symboly

ZNAK DO ŘEČI

Znak do řeči (ZDR) můžeme označit jako kompenzační, doplňující nebo jen dočasnou formu komunikace mezi osobami s postižením a jejich okolím. Jde o metodu, která je založená na řeči těla, mimice a přirozených pohybech rukou, nejdůležitější slova v mluveném sdělení podporujeme a doplňujeme znaky. U nás tuto metodu rozpracovala a do praxe zavedla Mgr. Libuše Kubová. Základ tvoří prvky znakového jazyka neslyšících, ale využívány jsou jen jednotlivé znaky označující konkrétní slova nebo jednoduché fráze.

ZDŘ rozvíjí multisenzoriální (vícesmyslové) vnímání, to znamená, že příjemce sdělení využívá při tomto způsobu komunikace sluch, zrak i hmat. *Na žáka hovoříme pomalu a zřetelně a pouze důležitá slova sdělení podporujeme znaky.*

Tato metoda je vhodná zejména:

- pro žáky, u kterých rozvoj aktivní složky řeči neodpovídá fyziologickému vývoji nebo u nichž jsou expresivní schopnosti nižší než schopnosti porozumění (výrazně opožděný vývoj řeči, vývojová dysfázie, Downův syndrom, mentální retardace)
- pro žáky s postižením více vadami, z nichž jednou je problematický rozvoj komunikačních schopností
- pro žáky s poruchou autistického spektra (PAS)
- pro žáky s dysartrií nebo jiným postižením organického původu.

ZDŘ je vhodnou komunikační metodou pro posílení mluvené řeči, lze jej vhodně kombinovat s dalšími komunikačními systémy, např. s piktogramy.

BAZÁLNÍ STIMULACE

Jde o pedagogicko-psychologickou aktivitu, která se snaží nabídnout žákům s těžkým kombinovaným postižením možnosti pro jejich osobnostní vývoj.

Pojem bazální znamená elementární základní nabídku, která se nabízí v základní (elementární) podobě.

Pojmem stimulace se rozumí nabídka podnětů všude tam, kde těžce postižený člověk vzhledem ke svému postižení není schopen se sám postarat o dostatečný přísun přiměřených podnětů potřebných pro svůj vývoj.

„Cílem bazální stimulace je podpora rozvoje vlastní identity, umožnění navázání komunikace se svým okolím, zvládnutí orientace v prostoru a čase, zlepšení funkcí organismu. Bazální stimulace umožňují cítění a vnímání hranic vlastního těla, přítomnost jiné osoby, rozvíjí možnosti sebepoznání“(Friedlová, 2003).

Naše škola koncept bazální stimulace plně využívá, mnozí učitelé absolvovali základní i nástavbový kurz, pořádaný Institutem Bazální stimulace PhDr. Karolíny Friedlové.

Bazální stimulace má terapeutické účinky. Péče je strukturovaná v čase, to znamená, že určité činnosti se opakují pravidelně denně ve stejném čase, činnosti jsou prováděny přesně stejným postupem a mají také určité prvky, které se během dne rytmicky opakují.

Prvky bazální stimulace lze rozdělit na **základní a nástavbové**.

Základní prvky bazální stimulace:

- somatická stimulace – vnímání vlastního těla
- vestibulární stimulace – vnímání rovnováhy (informace o změně polohy)
- vibrační stimulace – vnímání chvění, vibrací

Nástavbové prvky bazální stimulace:

- orální stimulace – vnímání ústy
- olfaktorická stimulace – čichové vnímání
- taktilně-haptická stimulace – hmat a úchop
- vizuální stimulace – vnímání zrakem
- auditivní stimulace – vnímání sluchem

Somatická stimulace

Základem somatických stimulací je kvalitní, jasný a cílený dotek, protože nejasné a chaotické doteky vyvolávají pocity nejistoty, strachu a zmatku. Doteky by měly být přizpůsobeny situaci, zřetelné a hlavně příjemné, předávající nějakou informaci. Používáme materiály, které zprostředkovávají intenzivnější podněty. K tomuto účelu lze využít froté ručník, zvířecí kožky, hmatové sáčky naplněné různými materiály (rýže, kaštany, vlašské ořechy, písek, korálky, luštěniny, pohanka apod.), masážní rukavice, rehabilitační míčky s hroty (tzv. ježci) atd.

V rámci somatických stimulací je možné aplikovat masáže.

K možnostem, jak somaticky stimulovat, patří také **polohování** zajišťující obtažení kontur těla, což umožňuje vnímání ohraničení celého těla a navození příjemného pocitu a jistoty. Např.:

- **Hnízdo**, kdy je jedinci pomocí polohovacího hada případně stočené deky ohraničeno tělo od ramene přes chodidla až k druhému rameni.
- **Mumie**, kdy je osobě obtaženo celé tělo, včetně hlavy. Tento způsob polohování je vhodný u žáků neklidných a zcela imobilních.
- **Mikropolohování** (tzv. částečné polohování), jde zde o jednoduché změny polohy těla, jako například propletení prstů rukou, položení rukou na hrudník, překřížení dolních končetin nebo polohování na různě tvrdých a měkkých matracích.

Vestibulární stimulace

Vestibulární aparát můžeme stimulovat pomalými kolébatými pohyby podél osy a napříč osou těla na rehabilitačních míčích, válcích, přímo v náručí, na závěsných houpačkách, případně nácvikem tzv. pohybu ovesného klasu.

Vibrační stimulace

Zdravý člověk vnímá celou nohu od kyčle až po kotník automaticky a to díky vibracím, které běžně získává při chůzi, stání, skákání, plazení nebo běhu. Osobám s postižením, které mají znemožněno vnímání těchto podnětů je nezbytné zprostředkovat je uměle prostřednictvím vibrací, aplikovaných na plochu těla, které navodí intenzivní pocit v nosných částech těla a kloubech.

Mezi prostředky využívané k vibračním stimulacím patří přístroje různých velikostí, hlas, hudební nástroje, ruce, ladička, dupot, klepot atd.

Vizuální stimulace

Orientaci, schopnost vnímat a uspořádat okolní prostředí, pocit jistoty, schopnost se učit, to vše nám umožňuje zrakové vnímání. Žákům, kteří si nejsou schopni díky svému postižení optické stimulace zprostředkovat sami, je nezbytné je zprostředkovat uměle.

Při zrakové stimulaci se vychází ze stupně zrakového vnímání: vnímání světla a tmy, vnímání obrysů na krátkou vzdálenost (cca 10 – 15 cm), vlastních částí těla, vnímání okolí ve větší vzdálenosti (cca 1 – 2 m), vnímání zřetelných, ostrých kontur, rozlišování jednotlivých předmětů pomocí rukou a úst, vývoj vnímání barev aj.

Auditivní stimulace

Cílem auditivní stimulace je zvýšení rozlišovací schopnosti sluchového aparátu, navázání kontaktu, zprostředkování informací o sobě a svém těle, mobilizace vzpomínek, budování jistoty a umožnění orientace.

Mezi možnosti auditivní stimulace patří hudba, zpěv, vyprávění, zprostředkování zvuků běžného života

Orální stimulace

Pro chuťové stimulace je vhodné využívat tzv. cucací sáčky vyrobené smotáním oblíbené potraviny do mulu a namočené do minerálky.

Olfaktorické stimulace

Hlavními vyvolavateli vzpomínek jsou vůně a pachy, které mohou připomínat roční období, oblíbený pokrm, oblíbené osoby apod. Z toho vyplývá, že čich hraje velmi důležitou roli v životě každého člověka, tedy i těžce postiženého. Pro olfaktorickou stimulaci jsou vhodné vůně parfémů, mýdel, potřeb osobní hygieny a jídel.

Taktilně-haptická stimulace

Taktilně-haptická stimulace dodává žákům s těžkým postižením podněty, které rozvíjí schopnost lidské ruky rozpoznávat předměty a tím rozvíjet oblast poznávání. Dává jim též možnost smysluplných stimulací a to ve formě známých materiálů a věcí.

Bazální stimulace může být uplatňována i s muzikoterapií, aromaterapií. Je zřejmé, že koncepce bazální stimulace nemůže odstranit příčiny postižení, avšak může v mnohých ohledech **zkvalitnit a v pozitivním smyslu ovlivnit život osob s těžkým postižením.**

CANISTERAPIE

Tato netradiční metoda využívá pozitivního působení psa (psů) na psychickou, emocionální a fyzickou oblast jedince.

Do našeho zařízení dochází pravidelně canisterapeutka – majitelka feny s průkazem původu Zlatý retrívr. Pes má řádné canisterapeutické zkoušky a je pod pravidelnou veterinární kontrolou.

Náplní canisterapeutického setkání jsou různé aktivity se psem, při nichž dochází u žáků nenásilnou a velmi příjemnou formou k rozvoji jemné a hrubé motoriky, orientace v prostoru, komunikace, koncentrace, k rozvoji citové složky, sociálního citění, myšlení a poznávání.

Canisterapeut spolupracuje s pedagogem na stimulačním programu, který vychází z individuálních fyzických a psychických potřeb jednotlivých žáků.

Konkrétní oblasti, ve kterých pomáhá působení psa:

- **oblast motorická** – rozvoj jemné i hrubé motoriky – např. lezení, chůze se psem nebo za psem, vedení psa na vodítku, společné prolézání látkového tunelu, česání, hlazení, podávání pamlsku psovi
- **oblast řečová** - rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby, alternativní formy komunikace - zpívání, povídání o pejskovi, čtení příběhů s následným přeřikáním, ukazování obrázků apod.
- **oblast sociálně emoční** – rozvoj sociálních vztahů ve skupině, odbourávání strachu ze psa, začlenění do kolektivu, soutěže, společná péče o psa a těšení se na setkání s pejskem

- **oblast kognitivní** – rozvoj vnímání, rozvoj koncentrace pozornosti – poznávání a ukazování jednotlivých částí těla psa, určování barvy a délky srsti, sledování chování psa, pozorování a povídání o tom, co pejsek dělá, jak poslouchá apod.

Další možností, kterou canisterapie nabízí, je tzv. relaxační polohování, při níž dochází u žáka k uvolnění, zklidnění a prohřátí prostřednictvím kontaktu se psem. Žáci reagují nejen na teplo pejska, ale i na rytmus jeho dechu.

Celkově lze říci, že canisterapie patří k oblíbeným a u žáků vyhledávaným terapiím. Pes jim umožňuje dotykový kontakt, poskytuje jim pocit bezpečí, odvádí jejich pozornost k příjemnějším věcem, je silným zdrojem podnětů a vzbuzuje u žáků zájem a pozornost. Působení psa rovněž dokáže zvýšit sebevědomí žáků, ochotu riskovat a zahajovat kontakt s druhými lidmi.

MUZIKOTERAPIE

Pojem muzikoterapie je do češtiny překládán jako hudební terapie či hudební léčba. Hudba se svými základními prvky (rytmus, melodie, harmonie, tempo) se zde tedy stává prostředkem k dosažení terapeutických cílů. V našem případě pak zejména také cílů výchovně – vzdělávacích. Muzikoterapie jako taková má svou metodiku, postupy, techniky, metody, formy a prostředky.

V naší škole realizujeme muzikoterapeutické postupy a techniky především formou samostatné skupinové muzikoterapeutické lekce, která probíhá v rámci hudební výchovy jednou týdně. Muzikoterapeutická setkání jsou realizována s žáky v rámci jednotlivých tříd nebo spojením dvou tříd dohromady. Některé muzikoterapeutické postupy a techniky jsou uplatňovány i v rámci jiných hudebních, hudebně – pohybových a hudebně – výtvarných aktivit, v rámci předmětů Hudební výchova, Výtvarná výchova a Tělesná výchova.

Muzikoterapie se člení na aktivní muzikoterapii a receptivní muzikoterapii, přičemž v praxi jsou obě velmi úzce propojené. Ze složek aktivní muzikoterapie uplatňujeme zejména složku **vokální** (zpěv), **instrumentální** (hra na tělo, hra s nástroji Orffova instrumentáře, hra na vlastnoručně vyráběné hudební nástroje, elektronické klávesy, fujary, flétny, etnické bubny, dešťovou hůl) a **pohybovou** (spojení hudby s pohybem). Co se týče receptivní muzikoterapie, uplatňujeme zejména **poslech reprodukováné hudby**.

Při volbě metodiky, postupů a technik muzikoterapie vycházíme z České muzikoterapeutické metodiky Hudba těla. Tato metodika je rozpracována do tří fází.

1. **koordinace** – pro tuto fázi jsou charakteristická strukturovaná a systematicky řízená muzikoterapeutická setkání. Terapeut – učitel zde stimuluje a koordinuje veškeré dění. Cílem je stimulace a podpora rozvoje smyslového vnímání a psychomotorické koordinace.
2. **kommunikace** - hlavní roli zde sehrává vzájemná spolupráce, pro kterou vytváří terapeut – učitel podmínky. Cílem je podpořit rozvoj mentálních funkcí a stimulovat emoční prožívání.
3. **kreativita** - terapeut – učitel v jejím průběhu umožňuje žákům sjednotit si poznatky, dovednosti, zkušenosti a seberealizovat se. Cílem je podpořit rozvoj sociálních kompetencí.

Základní metody muzikoterapie:

Improvizace - žák tvoří hudbu zpěvem nebo hrou na tělo či hudební nástroj

Interpretace – žák hudbu (hudební skladbu, píseň...) reprodukuje, interpretuje

Kompozice – žák vytváří text, píseň, komponuje instrumentální skladbu

Receptivní techniky – např. hudební relaxace, stimulační poslech, poslech spojený s akcí

Z uvedených metod využíváme při muzikoterapii s žáky především interpretaci, improvizaci a receptivní techniky.

Prostřednictvím muzikoterapie, jejích metod, postupů, konkrétních technik, forem a prostředků, je u žáků podporován rozvoj vnímání, pozornosti, paměti, řeči, myšlení, orientace na vlastním těle a prostorové orientace, rozvoj motoriky a motorické koordinace, senzomotorické a psychomotorické koordinace, představitivosti a kreativity, sociálního učení a soužití, je stimulováno emoční prožívání, rozvoj rytmického a tonálního citění, osvojování nových vědomostí a dovedností.

Pro žáky je hudba velmi důležitá, muzikoterapeutická setkání přijímají radostně a do některých aktivit se spontánně a se zájmem zapojují i žáci, kteří jinak upřednostňují spíše individuální činnosti.

TRAMPOLINING

Trampolining – trampoterapie je programově vedené speciální cvičení, které nabízíme žákům naší školy v rámci hodin tělesné a zdravotně pohybové výchovy a také jako zájmovou mimoškolní činnost.

Jedná se o moderní netradiční cvičení na velké kruhové trampolíně s úzkou vazbou na psychiku. Toto prospěšné cvičení na bázi adrenalinového sportu přináší jedinci neobyčejné zážitky a zkušenosti s vlastním tělem. Velmi pozitivní je fakt, že trampolínu mohou využívat i žáci s těžším zdravotním postižením, přičemž jsou jim na trampolíně, zcela pochopitelně, nabízeny jiné aktivity. Jedná se například o tzv. trilogii v rámci konceptu Bazální stimulace, což v praxi znamená zprostředkování somatické, vestibulární a vibrační stimulace těmto žákům.

Pomocí trampolíny lze získat takové pohybové dovednosti, schopnosti a kompetence, které jsou využitelné ve všech oblastech života jedince i společnosti. Jde zejména o rozvoj nervosvalové koordinace, senzomotorických dovedností, prostorové orientace, rytmizace, sociálního vnímání a prožívání.

Cvičení na trampolíně rozvíjí u žáků vnímání vlastní tělesnosti, při cvičení dochází k posilování odolnosti a obranyschopnosti organismu, zlepšování fyzické i psychické kondice. Navozováním krátkodobého, ale mnohokrát opakovaného stavu nulové gravitace žáci spontánně prožívají radost a opojení z netradiční pohybové aktivity.

Trampolining má i významně stimulační účinek - vyplavování endorfinů do těla během skákání má vliv na příjemné prožívání. Neméně důležitá je i stimulace kardiovaskulární činnosti a lymfatického oběhu.

Velmi příjemná je také relaxace na trampolíně. Podpůrně stimulační efekt pohupující se plachty trampolíny navozuje pocit blízký prožitkům z období nitroděložního vývoje, což má velký antistresový účinek, rovněž dochází k uvolnění, zmírnění či odstranění napětí a křečovitosti.

Relaxaci lze provádět individuálně – na trampolíně pracuje pedagog s jedním žákem, více užívaná je relaxace skupinová – pod vedením pedagoga současně relaxuje na trampolíně více žáků.

Princip úspěšnosti trampolingu spočívá ve fyziologii a biomechanice pohybu na trampolíně, v individuálním přístupu s přihlédnutím k věkovým a individuálním zvláštnostem a možnostem dítěte, k dosavadním pohybovým zkušenostem a druhu a rozsahu postižení.

VERONICA SHERBORNE

Tato metoda vychází z přirozeného kontaktu rodičů se svými dětmi. U zdravých dětí je na aktivitu rodiče vstřícná odpověď – pokud se rodič dítěti nevěnuje, ono samo si pozornost a jeho aktivitu vyžádá. U dítěte s postižením je to jiné – rodič má mnohdy strach se dítěte dotýkat a dělat s ním „hlouposti“, dítě rodiče nepovzbuzuje v jeho aktivitách, neusměje se, staví se na odpor. Je důležité naučit rodiče „cvičit“ i s postiženými dětmi.

Veronica Sherborne vytvořila systém aktivit, které stimulují vývoj dítěte nejen po stránce pohybové, ale také emocionální, smyslové a rozumové. Cvičení má rovněž terapeutický význam, protože pomáhá rozvíjet uvědomování si vlastního těla, sebevědomí a rozvíjí kontakty sociální. Tuto metodu lze využít jako společné cvičení rodičů s dětmi, cvičení žáků a pedagogů v rámci výuky, cvičení mladších a starších žáků v rámci jednoho zařízení, ale i více institucí.

V naší škole zařazujeme cvičení Veronica Sherborne v hodinách tělesné výchovy a zdravotně pohybové výchovy.

Cvičení probíhá ve dvojici, v malé i velké skupině a má následující strukturu:

- zahájení a přivítání všech žáků i pedagogů – slovní pozdrav, gesto, pokynutí rukama, přivítání písničkou, uvědomění si jména, vlastní osoby, přivítání dotykem ve dvojici a skupině
- uvědomování si vlastního těla - dotýkáním, pomocí písničky např. „Človíček“, „Kdepak mám kolínko“..., pohyby těla na místě – houpání s písničkou např. „Slunce za hory“
- poznávání prostoru kolem sebe
- cviky „s někým“ – cvičení ve dvojicích, trojicích - např. cvičení s dekou – různé variace, houpání v polohovacích válcích, houpacích sítích, využití „kraulerů“, balančních ploch apod.
- cvičení „spolu“ – např. prolézání látkovým či živým tunelem, houpání na zádech, motání do deky
- jednotlivé skupiny cviků jsou prokládány krátkou relaxací
- psychomotorická cvičení s barevným padákem
- závěrečná relaxace – s hudbou, použitím šátků, peříček, dešťových holí, tibetské mísy apod.
- závěrečné rozloučení ve dvojici a s celou skupinou

MÍČKOVÁNÍ

Míčkování je reflexní metoda, při které dochází k pozitivnímu ovlivňování činnosti vnitřních orgánů, poklesu napětí příčně pruhovaných i hladkých svalů, jde o metodu, jejíž součástí jsou i různá cvičení zaměřená na celkové uvolnění organismu, harmonizaci dechu a zklidnění.

Míčkování je vhodné pro žáky se zdravotním oslabením, alergiky, astmatiky a žáky s oslabenou imunitou, používáme ho u žáků s lehkým, středním i těžkým mentálním postižením a smyslovými vadami.

Míčkování je účinné při léčbě onemocnění dýchacích cest (např. Astma Bronchiale, zánětlivá onemocnění plic, průdušek, hrtanu, hlasivek, obličejových dutin, pylové alergie,...), využívá se u žáků s vadným držením těla, při léčbě poúrazových stavů, u DMO pro zlepšování spasticity, používá se při obrnách periferních nervů.

Cílem metody míčkování je zmírnění akutních dechových potíží, navození pocitu pohody a bezpečí, zmírnění psychického napětí. Žáci si prostřednictvím této metody uvědomují jednotlivé části svého těla. S jedním žákem pracuje jeden učitel.

K míčkování slouží molitanové míčky velikosti tenisového míčku, techniku provádíme za doprovodu pomalé a klidné relaxační hudby.

Při míčkování používáme dvě metody pohybu míčku:

- **koulení** – odvalování míčku prsty, dlaní a zápěstím
- **vytírání** – posouvání míčku drženého v prstech tak, aby se nemohl otáčet.

Hlavní zásady míčkování:

- míček vedeme vždy pod mírným tlakem tak, aby se pod ním vytvářela kožní řasa
- míčkem pohybujeme pomalu a plynule, nesmíme spěchat
- každý tah opakujeme třikrát.

Míčkování zahrnuje dvacet prvků v šesti oblastech těla:

- temeno hlavy, ucho, obličej
- šíje
- hrudník
- oblast ruky, paže a ramene
- dolní končetiny a chodidla
- záda

Pravidelné a systematické provádění této metody zlepšuje socializaci u žáků, pomáhá lépe vnímat své tělo, žáci se lépe soustředí, tato technika také prodlužuje záměrnou pozornost.

POHYBOVÉ AKTIVITY S GYMNASTICKÝM MÍČEM

Používáním gymnastického míče napomáháme k rozvoji senzomotorické stimulace u žáků s mentálním postižením. Tato pohybová aktivita je založena na prožitku z pohybu na velkém barevném míči a pomáhá rozvíjet smyslové i rozumové vnímání žáků. Cvičení je zaměřeno zejména na pohybovou koordinaci, nácvik správného držení těla, posilování a uvolňování jednotlivých svalových skupin, má vliv na rozvoj paměti, pozornosti, myšlení i řeči, přispívá k rozvoji rozumových schopností, psychických vlastností i praktických dovedností.

SNOEZELEN

je multismyslová relaxační místnost, která zprostředkovává dětem prožitky „tady a teď“. Je to specificky vytvořené prostředí pro účely sensorické stimulace, relaxace a prožití osobní zkušenosti.

Výraz Snoezelen vznikl v Holandsku kombinací a složením dvou slov „snuffelen“ a „doezelen“, což můžeme volně přeložit jako „čichat“ a „dřímát“, „pobývat“, „relaxovat“.

Místnost nabízí využití různých přístrojů a pomůcek pro rozvíjení a stimulaci všech smyslů. Pro rozvoj zrakových vjemů je k dispozici například bublinkový vodní sloup, doteková koule, projektor se světelnými vlákny, projektor pro promítání barevných olejových skvrn na stěnu, samozřejmostí je zrcadlová stěna a koule k odrazu světelných paprsků. Pro stimulaci sluchového vnímání slouží reprodukováná hudba a různé – i netradiční hudební nástroje, pro stimulaci čichu pak kvalitní esence a oleje vhodné k masáží. Pro rozvíjení a stimulaci hmatového vnímání mají žáci k dispozici terapeutické polštáře, polohovací pomůcky, různé předměty a hračky. Všechny tyto přístroje a pomůcky dokáží vykouzlit příjemnou, uklidňující atmosféru, která je naprosto odlišná od běžného školního prostředí. Klasické osvětlení v našem Snoezelenu nemáme, ale strop místnosti jsme využili k instalaci sítě „hvězdné nebe“ s baldachýnem a k instalaci UV osvětlení. UV světlo nám umožní změnit barvu místnosti z bílé na modrou, zrakové vnímání podporujeme využíváním pomůcek, které se pod UV světlem doslova rozzáří.

Multismyslová místnost slouží našim žákům od června 2014.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

V průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu využíváme ve škole takové přístupy, metody, techniky a organizační formy, které vedou ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáků a současně respektují jejich individuální potřeby a možnosti.

Klíčové kompetence chápeme v souladu se zněním Rámcového vzdělávacího programu jako soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj žáků, jejich další uplatnění a maximální možné zapojení do společnosti.

V rámci každého předmětu klíčové kompetence hlouběji konkretizujeme, a to s ohledem na možnosti a potřeby žáků naší školy a s ohledem na specifika jednotlivých předmětů.

Při utváření a rozvoji klíčových kompetencí uplatňujeme takové výchovné a vzdělávací strategie, které vychází ze základních didaktických zásad, zejména pak ze zásady komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti.

Pro naplňování klíčových kompetencí využíváme různé vyučovací metody, přístupy (zejména multisenzorický přístup) a organizační formy výuky.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou. Uvedené organizační formy v průběhu vyučovacího dne a v rámci jednotlivých předmětů vzájemně kombinujeme.

Z obecných vyučovacích metod volíme s ohledem na charakteristiku předmětů, možnosti a potřeby žáků metodu výkladu (vysvětlování, vyprávění, popis), metodu rozhovoru, ukázky, instruktáže, pozorování, pokusu, didaktické hry a jejich vzájemné kombinace. Nezastupitelnou úlohu při naplňování výchovně vzdělávacích cílů a utváření klíčových kompetencí sehrává nabídka specifických metod, respektujících individualitu žáků (globální metoda čtení, sociální čtení, psaní hůlkovým písmem, různé metody alternativní a augmentativní komunikace, metody terapeutické).

Na naší praktické škole jednoleté si žáci rozšiřují vědomosti získané při základní školní docházce a osvojují nové dovednosti potřebné v běžném životě. Velký důraz klademe na rozvoj manuálních dovedností, které žáci perspektivně využijí v osobním i profesním životě. U žáků rozvíjíme kladný vztah k práci, ke zdravému životnímu stylu a dosažení jejich maximální samostatnosti. Tím směřujeme k úspěšné integraci žáka do společnosti.

V průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu klademe rovněž důraz na vzájemnou kooperaci mezi žáky školy, mezi žáky a pedagogickými pracovníky, mezi školou a jinými institucemi a odborníky z různých oblastí. Proto je důležitou součástí rozvoje klíčových kompetencí také aktivní účast žáků na kulturních, společenských a pohybově zaměřených akcích.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech • je motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností • reaguje na hodnocení ze strany druhých, přijímá radu i oprávněnou kritiku • uplatňuje základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech • ovládá základy čtení, psaní, počítání a obsluhy počítače a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a pomůcky, orientuje se v nich • rozumí pojmům, znakům, symbolům z různých oblastí a ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života a aktivně je používá • projevuje zájem o nové poznatky • uplatňuje získané zkušenosti v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do výuky cvičení k rozvoji řeči, zrakového a sluchového vnímání, k rozvoji jemné motoriky, grafomotoriky a tvarové představivosti • aplikujeme vhodné výukové metody dle stupně postižení a individuálních možností žáků • motivujeme žáky vhodným způsobem k osvojení a postupnému zdokonalování v dovednostech číst, psát, počítat a obsluhovat počítač • předkládáme žákům odpovídající učební pomůcky a materiály • popisem a předvedením činnosti umožňujeme žákům, aby si osvojili zacházení s předkládanými učebními pomůckami a materiály • vedeme žáky k porozumění řečovému projevu prostřednictvím vhodných metodických postupů • vhodným způsobem motivujeme žáky k osvojení a postupnému zdokonalování verbálních dovedností • v průběhu výuky používáme pojmy z jednotlivých oblastí tak, aby jim žáci rozuměli a byli schopni je v rámci svých možností používat • rozvíjíme a posilujeme poznávací schopnosti žáků – zvědavost, zájem, radost z objevování • podporujeme zájem žáků o učivo • zaměřujeme se na předvádění praktických ukázek a možností využití poznatků v praktickém životě • motivujeme a vedeme žáky k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p>	

<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí nápodoby, naučených stereotypů i získaných zkušeností • rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení • řeší běžné životní situace a překážky, překonává je přiměřeně svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby • překonává vzniklé problémy a nenechá se při jejich řešení odradit nezdarem • dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme žákům nabídku podnětů a úkolů k podpoře pochopení vlastního jednání a jednání ostatních osob • vedeme žáky ke kritickému myšlení – činit uvážlivá rozhodnutí, uvědomit si vlastní zodpovědnost, obhájit svá rozhodnutí a výsledky svých činů • předkládáme žákům k řešení různé modelové situace z praktického života a současně navozujeme situace k samostatnému řešení • vhodnými metodami a postupy umožňujeme žákům rozpoznat problém a účelně jej řešit • motivujeme žáky k překonávání problémů a k opakovanému hledání správného řešení • vhodným způsobem rozvíjíme u žáků takové volní vlastnosti, jejichž prostřednictvím se žáci opakovaně snaží vyřešit vzniklý problém • motivujeme žáky k využívání vědomostí a dovedností při objevování různých variant řešení problémů • zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu • umožňuje žákům spolupracovat a vzájemně si pomáhat při řešení zadaného úkolu a při řešení problému • pomáháme žákům přenášet naučené postupy do dalších životních situací
<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe obsah čteného i psaného textu a dokáže ho reprodukovat • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace a elektronické komunikace • rozumí sdělení a reaguje na ně • vyjadřuje své myšlenky, potřeby, pocity, prožitky a 	<ul style="list-style-type: none"> • povzbuzujeme žáky k používání čtenářských technik, které zvládají • využíváme vhodných metodických postupů, her a cvičení, které u žáků rozvíjí a podporují porozumění psanému textu • podporujeme a vedeme žáky k využívání psané a elektronické formy komunikace • nabízíme žákům vhodné výukové programy • předkládáme žákům širokou škálu vhodných názorných textů • poskytujeme žákům potřebný prostor a dostatek času k samostatnému řečovému projevu, k vyjadřování svých názorů, myšlenek, pocitů

<p>nálady vhodným způsobem</p> <ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje si slovní zásobu a aktivně ji používá v komunikaci s okolím respektuje názory ostatních komunikuje s lidmi verbálně nebo neverbálními formami komunikace využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci 	<ul style="list-style-type: none"> aktivně zapojujeme žáky do dění ve třídě (rituály - ranní kruh, společné akce třídy...) používáme různé strategie (řízený dialog, jednoduchá diskuse...), které vedou k rozvíjení komunikace zařazujeme do výuky cvičení rozvíjející řečové schopnosti a myšlení zprostředkováváme kompenzační strategie při komunikaci – kladení otázek, ujištění o porozumění poskytujeme žákům k získávání nových poznatků a dovedností dostatečný prostor vedeme žáky k otevřené komunikaci pokyny sdělujeme srozumitelnou formou a motivujeme žáky k jejich plnění rozvíjíme u žáků slovní zásobu při pojmenovávání věcí, jevů a dějů a nabízíme jim různé metody alternativní a augmentativní komunikace motivujeme a vedeme žáky k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní návyky společenského chování navazuje a udržuje společenské vztahy, respektuje druhé lidi má základní představu o vztazích mezi lidmi orientuje se v prostředí, ve kterém žije účastní se společenských aktivit vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru adaptuje se na změny prostředí, uplatňuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí odmítá společensky nežádoucí chování a brání se jeho důsledkům uvědomuje si nebezpečí možného psychického i 	<ul style="list-style-type: none"> vhodným způsobem a metodami vedeme žáky k osvojování pravidel slušného chování a jednání upevňujeme tolerantní jednání a chování žáků, spolupráci při řešení zadaných úkolů a poskytnutí vzájemné pomoci využíváme různých příležitostí k procvičování naučených sociálních dovedností rozvíjíme sociální komunikaci žáků na verbální i nonverbální úrovni, navozujeme příležitosti a podporujeme komunikaci mezi žákem a ostatními lidmi zapojujeme žáky do společných činností v rámci třídy, školy a rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí v aktivitách třídy umožňujeme žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit užíváme vhodné metodické postupy, hry a cvičení, jejichž prostřednictvím u žáků utváříme vědomí vlastní osoby a podporujeme jejich sebedůvěru

<p>fyzického zneužívání vlastní osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> vystupuje autonomně 	<ul style="list-style-type: none"> vhodnými výukovými metodami seznamujeme žáky s projevy nevhodného a rizikového chování a podporujeme je, aby k nim zaujímali odmítavý postoj automatizujeme chování žáků v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití má povědomí o základních právech a povinnostech občanů využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob 	<ul style="list-style-type: none"> upevňujeme u žáků zásady zdravého životního stylu aktivně zapojujeme žáky do společných i individuálních činností vhodnými výukovými metodami a navozováním praktických situací, podporujeme žáky v osvojování a dodržování zásad společenského chování a současně je motivujeme k zapojování se do společnosti prostřednictvím vhodných výukových metod umožňujeme žákům orientovat se v základních právech a povinnostech občanů vedeme žáky ke správnému a bezpečnému jednání v situacích ohrožujících je i osoby v blízkém okolí
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá sebeobsluhu a má osvojené hygienické návyky podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění přijímá posouzení výsledků své práce dokáže udržet pořádek na svém pracovním místě i ve 	<ul style="list-style-type: none"> vhodným způsobem a metodami vedeme žáky k osvojování zásad osobní hygieny a k zvládnutí sebeobsluhy názornou demonstrací a poslušností úkonů rozvíjíme u žáků schopnost plnit konkrétní úkoly postupně a podle instrukcí vytváříme podmínky pro soustředěnou práci žáků a důsledně od nich vyžadujeme dokončení zadaného úkolu, přičemž obtížnost úkolů volíme s ohledem na individuální schopnosti žáků

<p>třídě</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje s ostatními • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí • dokáže své vědomosti uplatnit v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • hodnotíme dílčí výkony žáků a poskytuje jim prostor k sebehodnocení • vyžadujeme od žáků udržování čistoty a pořádku na pracovním místě a ve třídě • aktivně zapojujeme žáky do společných i individuálních činností • vedeme žáky k praktickému uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, motivujeme a vedeme je k ochraně životního prostředí • automatizuje chování žáků v situacích, ve kterých hrozí ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých • vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti práce
<p>KOMPETENCE ODBORNÉ</p> <p>DODRŽOVAT ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany • používá osobní ochranné prostředky podle prováděných činností • spolupodílí se na vytváření bezpečného pracovního prostředí • zvládá práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji • orientuje se v základním vybavení kuchyně • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti • skladuje suroviny a nápoje v souladu s požadavky na jejich uskladnění a na hygienu • bezpečně zachází s pracovním náradím při pěstitelských pracích • poskytne první pomoc při drobném poranění a přivolá pomoc při vážnějším poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodným způsobem a metodami vedeme žáky k dodržování předpisů z oblasti BOZP, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany • automatizujeme u žáků používat osobní ochranné prostředky podle používaných činností • vedeme žáky podílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí • vytváříme podmínky pro zvládnutí práce s jednoduchými pracovními nástroji • vedeme žáky k orientaci v základním vybavení kuchyně • vyžadujeme u žáků udržování pořádku a čistoty pracovních ploch • vhodným způsobem a metodami vedeme žáky k osvojování zásad osobní hygieny a k zvládnutí sebeobsluhy • vedeme žáky k bezpečnému zacházení s pracovním náradím při pěstitelských pracích • názornou demonstrací učíme žáky poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění • vedeme žáky ke znalosti důležitých telefonních čísel

<ul style="list-style-type: none"> • zná důležitá telefonní čísla 	
<p>USILOVAT O KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ A SLUŽEB</p>	
<p>Žák dle svých individuálních možností a schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje stanovené normy a předpisy • pracuje podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby • spolupracuje při dosahování stanovených úkolů • pracuje v souladu s technologickými předpisy a uplatňuje pracovní návyky • dodržuje stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti • volí vhodné materiály, vybírá a používá správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti • kontroluje a hodnotí kvalitu své vykonané činnosti • zvládá přípravu jednoduchých pokrmů i nápojů - teplých i studených • chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku • zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana) 	<ul style="list-style-type: none"> • názornou demonstrací učíme žáka k zodpovědnému dodržování stanovených norem, předpisů a k práci podle instrukcí a návodů • motivujeme žáka ke vzájemné spolupráci při plnění stanovených úkolů • vedeme žáka k volbě vhodných materiálů, k výběru a používání vhodných pracovních nástrojů a pomůcek • aplikujeme vhodné výukové metody při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů • učíme žáka chápat kvalitu jako důležitý předpoklad konkurenceschopnosti a dobré pověsti podniku • vedeme žáka k pružnému přizpůsobení požadavkům klienta • učíme žáka k zodpovědné a pravidelné kontrole kvality vlastní vykonané práce • názornou demonstrací učíme žáka pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky • vedeme žáka k pravidelné kontrole a hodnocení kvality svých vykonávaných činností • vhodným způsobem učíme žáka chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku • vedeme žáka k neustálému zohledňování požadavků klienta
<p>JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE</p>	

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- efektivně hospodaří s finančními prostředky
- posuzuje v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí používá ekologické čisticí a dezinfekční prostředky

- motivujeme žáka ke vzájemné spolupráci při plnění stanovených úkolů a k efektivnímu hospodaření s finančními prostředky
- názornou demonstrací učíme žáka volit prováděné činnosti s ohledem na jejich vliv na životní prostředí
- vhodným způsobem vedeme žáka k dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí a k používání ekologicky nezávadných dezinfekčních prostředků
- učíme žáka znát význam a důležitost vykonávané práce s ohledem na životní prostředí

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ S KOMBINACÍ POSTIŽENÍ

Cílem vzdělávání v praktické škole jednoleté je získávání dovedností a znalostí, které rozvíjejí profesní zaměření žáků a jejich přípravu na samostatný život.

V průběhu tvorby celého školního vzdělávacího programu jsme přihlíželi ke specifickým, možnostem a potřebám žáků s mentálním postižením v kombinaci s jiným zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, vadami řeči) a žáků s autismem. U těchto žáků uplatňujeme při vzdělávání speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky za pomoci všech dostupných podpůrných opatření. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, manuálních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších dovedností potřebných k pracovnímu zařazení, které pomáhají úspěšné integraci do společnosti. Vzdělávání těchto žáků vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, zajištění podmínek daných platnou legislativou pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Na úrovni ŠVP můžeme přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah pro tyto žáky tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými potřebami a možnostmi těchto žáků při využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek. ŠVP je podkladem pro případné vypracování individuálních vzdělávacích plánů. Podle potřeb žáků lze vzdělávání rozložit do více ročníků, případně zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

V souladu s podmínkami, stanovenými Rámcovým vzdělávacím programem (RVP PRŠ1) zabezpečujeme vzdělávání žáků s kombinovaným postižením v bezbariérovém prostředí a za přítomnosti asistentů pedagoga, uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka, umožňujeme využití všech podpůrných opatření při vzdělávání, uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod vzdělávání, uplatňujeme také alternativní formy komunikace, zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání a v praktických činnostech, umožňujeme způsob úpravy vzdělávacího programu (délka studia, učební plány, vzdělávací obsah, organizace výuky), upravujeme výsledky vzdělávání tak, aby byly pro žáky reálné a splnitelné v rámci jejich možností, a těmto výsledkům se snažíme přizpůsobit i výběr učiva.

Na základě finančních možností školy se po materiální stránce snažíme zajišťovat a současně i zkvalitňovat výchovu, vzdělávání a celkovou péči o žáky s kombinovaným postižením průběžným pořizováním reedukačních, kompenzačních a speciálních didaktických pomůcek, jako jsou např. polohovací pomůcky (polohovací rohlíky, klíny, mezinožní klíny, klín pro nadzvednutí trupu, molitanové válce), speciální polohovací židle s pracovním stolem, masážní pomůcky či speciální pomůcky pro výtvarné a pracovní činnosti (terapeutické nůžky, voskovky pro speciální úchop...), pomůcky ke smyslové stimulaci (světelný panel, doteková koule, plazmová koule, UV světlo, pískovnička s osvětlením či různé reflexní pomůcky, ozvučené kostky, knížky, míče s rolničkami, zvukové loto, zvukové pexeso či hudební rytmické nástroje). K výuce využíváme také nejrůznější počítačové výukové programy, interaktivní tabule a PC s dotykovou obrazovkou.

Komplexní rozvoj osobnosti žáka s kombinovaným postižením se snažíme podpořit nabídkou předmětů speciálně pedagogické péče, nabídkou speciálně pedagogických postupů a alternativních metod výuky. Žákům, jimž se nedaří osvojit si schopnost dorozumívání verbální cestou, nabízíme metody alternativní a augmentativní komunikace, jako je např. VOKS, MAKATON či znak do řeči. Rozvoj preverbálních a verbálních schopností žáků s kombinovaným postižením se snažíme podpořit i prostřednictvím konceptu Bazální stimulace. Při vzdělávání žáků s autismem a autistickými rysy vycházíme z principů a zásad TEACCH programu.

3.4 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Z průřezových témat uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu zařazujeme do výchovně vzdělávacího procesu našich žáků dvě průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*
- *Člověk a svět práce*

Průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova* a *Člověk a svět práce* tvoří významnou a nedílnou součást vzdělávání na naší praktické škole jednoleté. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají dále rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Velký význam mají průřezová témata pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, protože mají silný výchovný aspekt a pomáhají v osobním a charakterovém rozvoji žáků. Obsahová náplň průřezových témat je přizpůsobena schopnostem a možnostem žáků vzdělávaných na naší praktické škole jednoleté a navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání. Svým výchovným zaměřením a obsahem se promítají do vzdělávacích oblastí a pomáhají je doplňovat a propojovat.

Zvolená průřezová témata jsme zpracovali v rámci Školního vzdělávacího programu do souhrnných tabulek a současně je uvádíme v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova zařazujeme jako integrativní součást vzdělávacího obsahu všech vyučovacích předmětů, a to zejména pro jeho přínos k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností, postojů, hodnot, přebírání zodpovědnosti za své jednání v různých situacích denního života i při práci. V průběhu vyučování klademe důraz na získávání praktických dovedností, hledání cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích především prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, k udržení psychického zdraví (psychohygienu) a vzájemné komunikaci. Svým charakterem podporuje uvedené průřezové téma osvojování učiva, obsaženého v jednotlivých vyučovacích předmětech a současně přispívá k rozvíjení klíčových kompetencí.

Průřezové téma Člověk a svět práce je cíleně zaměřeno na získání pracovních dovedností a návyků a doplňuje vzdělání žáka o důležitou složku, která je nezbytná pro jeho uplatnění v dalším životě i společnosti. Snažíme se, aby si absolvent osvojil dovednosti, návyky a pracovní postupy v každodenním životě i v budoucím pracovním zařazení a chápal význam práce ve svém životě. Výsledným cílem je, aby se absolvent za pomoci různých institucí a pracovních asistentů dokázal zařadit na trh práce i do běžného života.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	Název předmětu
Osobnostní rozvoj	
Rozvoj schopností poznávání	Jazyková komunikace, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Společenskovědní základy, Rodinná výchova, , Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací ,
Sebepoznání a sebepojetí	Společenskovědní základy, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací
Seberegulace a sebeorganizace	Matematika, Tělesná výchova, Hudebně dramatická výchova, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Pracovní činnosti a základy ručních prací
Psychohygiena	Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova,
Sociální rozvoj	
Poznávací schopnosti	Jazyková komunikace, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Praktické činnosti a základy ručních prací
Mezilidské vztahy	Společenskovědní základy, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Rodinná výchova, Praktické činnosti a základy ručních prací
Komunikace	Jazyková komunikace, Společenskovědní základy, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací

Průřezové téma Člověk a svět práce

Tematický okruh	Název předmětu
Práce a zaměstnanost	Jazyková komunikace, Společenskovědní základy, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Matematika
Sebeprezentace	Jazyková komunikace, Společenskovědní základy, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Matematika

4 UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací okruhy	Min. týdenní časová dotace
Jazyková komunikace	Jazyková komunikace	3
Matematika	Matematika	2
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1+1
Člověk a společnost	Společenskovední základy	1+1
Umění a kultura	Hudebně dramatická výchova	1+1
	Výtvarná výchova	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3
	Rodinná výchova	3
Odborné činnosti	Práce v domácnosti	3+1
	Pracovní činnosti a základy ručních prací	6+2
Disponibilní časová dotace		6
Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů nebo jsou realizována formou projektů a akcí		
Celková povinná časová dotace		30

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Disponibilní časová dotace je vyznačena jako +

Jazyková komunikace je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti Jazyková komunikace, celková týdenní časová dotace činí 3 hodin. **Zkratka vyučovacího předmětu je Jk.**

Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika, celková týdenní časová dotace jsou 2 hodiny. **Zkratka vyučovacího předmětu je M.**

Informační a komunikační technologie je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie s celkovou týdenní časovou dotací 1 hodiny týdně. Tento předmět je posílen o 1 disponibilní hodinu. **Zkratka vyučovacího předmětu je Inf.**

Společenskovědní základy je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, celková týdenní časová dotace je 1 hodina týdně. Tento předmět je posílen o 1 disponibilní hodinu. **Zkratka vyučovacího předmětu je Sz.**

Hudebně dramatická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, celková týdenní časová dotace činí 1 hodinu. Tento předmět je posílen o 1 disponibilní hodinu. **Zkratka vyučovacího předmětu je Hdv.**

Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, celková týdenní časová dotace je 1 hodina týdně. **Zkratka vyučovacího předmětu je Vv.**

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, celková týdenní časová dotace činí 3 hodiny. **Zkratka vyučovacího předmětu je Tv.**

Rodinná výchova je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti, celková týdenní dotace je 3 hodiny. **Zkratka vyučovacího předmětu je Rov**

Práce v domácnosti je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti, celková týdenní dotace jsou 3 hodiny. Tento předmět je posílen o 1 disponibilní hodinu. **Zkratka vyučovacího předmětu je Pd.**

Praktické činnosti a základy ručních prací jsou součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti, celková týdenní dotace činí 6 hodin týdně. Tento předmět je posílen o 2 disponibilní hodiny. **Zkratka vyučovacího předmětu je Pč.**

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Vzdělávací okruh: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Jazyková komunikace** je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**. Vyučuje se jako samostatný předmět celkem 3 hodiny týdně. Vzdělávací oblast **Jazyková komunikace** začleňuje 3 tematické celky: *Jazyková výchova*, *Komunikativní a slohová výchova* a *Literární výchova*.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků, užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků.

S ohledem na specifika pozornosti, snadnou unavitelnost žáků a úzkou provázanost předmětu s ostatními předměty je Jazyková komunikace v rámci organizace vyučovacího dne součástí blokového vyučování. Výuka probíhá především v kmenové třídě.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Vyučování probíhá individuální, skupinovou i frontální formou. Jazyková komunikace je nedílnou součástí všech vyučovacích předmětů a prolíná celým výchovně – vzdělávacím procesem.

Hlavními metodami pro výuku čtení je analyticko – syntetická metoda, dále metoda globálního čtení a sociální čtení. Při výuce psaní je využívána zejména analyticko – syntetická metoda a psaní hůlkovým písmem.

V průběhu vyučování zařazujeme prvky řečové výchovy, které jsou zaměřeny na rozvíjení motoriky mluvidel, správné a pravidelné dýchání a tvorbu hlasu při mluvené řeči, na správnou výslovnost hlásek a tempo řeči, na rozvoj verbální i neverbální komunikace a rozšiřování slovní zásoby.

K tomu jsou využívány metody: vysvětlování, vyprávění, popis, rozhovor, dialog a diskuse, metody alternativní a augmentativní stimulace. Pro podporu rozvoje preverbálních a verbálních schopností jsou využívány masáže v bucofaciální a orofaciální oblasti. Z metod alternativní a augmentativní komunikace (AAK) je uplatňována zejména metoda VOKS (Výměnný obrázkový komunikační systém) a Znak do řeči.

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- využíval jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života
- formuloval vlastní požadavky
- srozumitelně se vyjadřoval
- projevoval zájem o komunikaci
- rozuměl mluvené řeči

- používal osvojená komunikační pravidla v různých situacích, zejména pak v situacích běžného dne
- měl kladný vztah ke psaní
- osvojil se dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů
- dokázal psát slova, věty a jednoduchý text s porozuměním
- dokázal v případě potřeby i v situacích běžného dne účelně používat psanou formu řeči
- měl kladný vztah ke čtení
- dokázal číst slova, věty a jednoduchý text s porozuměním
- dokázal přečtený text reprodukovat
- používal osvojené čtenářské dovednosti v různých situacích, zejména pak v situacích běžného dne
- rozvíjel základní literární poznatky
- získával poznatky obsahově související s profesní přípravě a praktických činnostech
- dokázal vyjádřit svá přání a potřeby prostřednictvím mluvené řeči nebo některé z metod AAK
- dokázal vyslovovat slova a tvořit věty nebo využívat k účelné komunikaci některou z metod AAK

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumět pojmům, znakům, symbolům ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života a aktivně je používat
- ovládat základy čtení, psaní a využívat je ke svému vzdělávání
- používat učebnice a učební materiály, pomůcky
- projevovat zájem o nové poznatky
- uplatňovat získané zkušenosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zařazuje cvičení k rozvoji zrakového a sluchového vnímání, k rozvoji jemné motoriky, grafomotoriky a tvarové představivosti
- vede žáka k porozumění řečovému projevu prostřednictvím vhodných metodických postupů

- motivuje žáka vhodným způsobem k osvojení a postupnému zdokonalování verbálních dovedností
- aplikuje vhodné metody čtení dle stupně postižení a individuálních možností žáka – analyticko – syntetická, globální čtení, sociální čtení
- motivuje žáka vhodným způsobem k osvojení a postupnému zdokonalování čtenářských dovedností
- aplikuje vhodné metody psaní dle stupně postižení a individuálních možností žáka
- motivuje žáka vhodným způsobem k osvojení a postupnému zdokonalování dovednosti psát
- předkládá odpovídající učební pomůcky

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- řešit komunikační situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- při řešení problémů požádat kompetentní osobu o pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- poskytuje nabídku podnětů a úkolů k podpoře pochopení vlastního jednání a jednání ostatních osob
- navozuje situace k samostatnému řešení
- pomáhá přenášet naučené postupy do dalších životních situací

3. Kompetence komunikativní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi verbálně nebo neverbálními formami komunikace
- rozumět sdělení a reagovat na ně
- vyjádřit své myšlenky, potřeby, pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- rozšiřovat si slovní zásobu a aktivně ji používat v komunikaci s okolím
- chápat obsah čteného textu, dokázat přečtený text reprodukovat
- chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- chápat základní prvky nonverbální komunikace
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- rozumět psanému textu a dokázat jej reprodukovat

- zvládat jednoduchou formu písemné komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zařazuje do výuky cvičení rozvíjející řečové schopnosti a myšlení
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému řečovému projevu
- nabízí různé metody alternativní a augmentativní komunikace
- aktivně zapojuje žáka do dění ve třídě (rituály - ranní kruh, společné akce třídy...)
- používá různé strategie (řízený dialog, jednoduchá diskuse...), které vedou k rozvíjení komunikace
- zařazuje do výuky vyprávění, reprodukci, recitaci
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému vyjadřování svých názorů, myšlenek, pocitů
- povzbuzuje žáka k používání čtenářských technik, které zvládá
- využívá vhodných metodických postupů, her a cvičení, které u žáka rozvíjí a podporují porozumění psanému textu
- podporuje a vede žáka k využívání psané formy komunikace
- motivuje a vede žáka k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě

4. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- jednat zodpovědně vůči vlastní i jiné osobě
- vědět o svých právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- uplatňuje základní návyky společenského chování
- navazovat a udržovat společenské vztahy
- adaptovat se na změny prostředí, uplatňovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- užívá vhodné metodické postupy, hry a cvičení, jejichž prostřednictvím u žáka utváří vědomí vlastní osoby
- rozvíjí sociální komunikaci na verbální i nonverbální úrovni
- navozuje příležitosti a podporuje komunikaci mezi žákem a ostatními lidmi
- využívá různých příležitostí k procvičování naučených sociálních dovedností

5. Kompetence pracovní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- soustředit se na pracovní výkon, spojený se čtením i psaním a být schopen vytrvat při jeho plnění
- mít osvojeny základní hygienické návyky, spojené se psaním
- přijímat posouzení výsledků své práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- názornou demonstrací a posloupaností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- vytváří podmínky pro soustředěnou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu
- dbá u žáka na správné sezení a držení těla při psaní

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>TEMATICKÝ CELEK: JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit věty, slova, slabiky • dokázat jednoduchou formou písemně komunikovat • zdokonalovat úpravu psaného textu • uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka • snažit se o správnou výslovnost • orientovat se v krátkém textu • orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • popis jednoduchého textu • odstraňování nedostatků v písemném projevu • procvičování pravopisných jevů • hlavní principy českého pravopisu • procvičování a rozšiřování slovní zásoby • nauka o slově - třídění slov, stavba slova • větná stavba, druhy vět • práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu
<p>TEMATICKÝ CELEK: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti • sestavit odpovědi na otázky ústně a písemně • komunikovat v běžných situacích • zapamatovat si krátký text • vyprávět podle předem dané osnovy • umět uvítat, rozloučit se, představit se • popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukování kratších celků • odpovědi na otázky ústní i písemnou formou • vyprávění vlastních zážitků • základy korespondence (psaní přání, pohlednice vč. adresy) • telefonování, u lékaře, v obchodě • seznamování a představování • zdvořilostní obraty - uvítání, rozloučení, telefonování • požádání o informaci, podání informace • popis předmětu a jednoduchého pracovního postupu • podporovat vizualizaci řeči • rozvíjet alternativní komunikaci • procvičování psaní analyticko-syntetickou metodou

TEMATICKÝ CELEK: LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák by měl:

- číst s porozuměním
- zvládnout techniku tichého čtení
- vyprávět jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků
- dramatizovat jednoduchý příběh
- umět ústně formulovat dojmy z četby
- umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem

- psaní hůlkovým písmem - hůlková písanka

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- procvičování čtení analyticko-syntetickou metodou
- čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů - porozumění textu
- procvičovat techniku tichého čtení
- vyprávění příběhu podle návodných otázek nebo obrázků
- dramatizace jednoduchého textu
- literatura pro děti, mládež a dospělé - obrázkové knihy, časopisy, denní tisk
- práce s textem související s profesní přípravou - návody k použití výrobků, recepty, pracovní postupy
- pravidelné návštěvy knihovny, půjčování knih
- globální metoda čtení
- požádání o informaci, podání informace ústně, či vhodnou formou komunikace

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Předmět <i>Jazyková komunikace</i> úzce souvisí s předměty <i>Společenskovední základy, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací, Informační a komunikační technologie</i> a <i>Hudebně dramatická výchova</i>.</p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Téma Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Sociální rozvoj – Téma Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj - Téma Komunikace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Téma spolupráce a soutěživost <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

5.2 Vzdělávací okruh: MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Matematika** je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti **Matematika**. Vyučuje se jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. Má žáky vybavit vědomostmi a znalostmi potřebnými v praktickém životě. Rozvíjí matematické dovednosti a geometrickou představivost, kromě funkce všeobecně vzdělávací plní i funkci průpravnou pro odbornou oblast vzdělávání. Kromě vytváření matematických představ, vědomostí, dovedností a návyků je zde kladen důraz na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích.

S ohledem na specifika pozornosti a snadnou unavitelnost žáků je předmět v rámci organizace vyučovacího dne součástí blokového vyučování. Výuka probíhá především v kmenové třídě.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Především při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup. Vyučování probíhá individuální, skupinovou i frontální formou.

Vzdělávací okruh **Matematika** je obsahově členěn do dvou tematických celků.

První tematický celek **Číslo a početní operace** je zaměřen na pochopení počtu, čtení a psaní číslic, orientaci na číselné řadě, na matematické operace, početní operace s nulou, kvantitativní vztahy, porovnávání čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě, pojem zlomku, práce s kalkulátorem, řešení slovních úloh a to prostřednictvím různých cvičení, úkolů a her s reálnými předměty, obrázky, pracovními sešity a matematickými pomůckami. Dále je zaměřen na procvičování matematických pojmů, manipulaci s penězi, určování času, základních jednotek délky, hmotnosti a objemu a to prostřednictvím různých her a cvičení.

Druhý tematický celek **Geometrie** je zaměřen na rozlišování a poznávání základních geometrických tvarů – rovinných útvarů a geometrických těles, na kreslení čar, rýsování přímek a na zacházení s rýsovacími pomůckami.

V celkovém kontextu je pak v rámci předmětu Matematika rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, myšlení a dovednost rozpoznat problém a účelně jej řešit.

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- orientoval se v matematických pojmech a běžně je užíval
- rozšiřoval matematické dovednosti a znalosti
- poznával čísla a číslice, počítal předměty, osoby a obrázky v daném souboru, vytvářel soubory s daným počtem prvků
- zapisoval, porovnával a používal přirozená čísla
- používal matematické symboly
- zvládal základní matematické operace a řešil jednoduché slovní úlohy

- orientoval se v prostoru a zvládal i směrovou orientaci
- poznával a rozlišoval geometrické tvary
- zdokonalil grafický projev a základní dovednosti rýsování
- znal základní jednotky délky, hmotnosti, objemu, času a prakticky s nimi zacházel
- rozvíjel paměť a logické myšlení prostřednictvím matematických operací
- rozvíjel spolupráci při společném řešení stanovených úkolů
- pochopil význam matematiky pro svůj život a dokázal osvojené učivo prakticky užívat v každodenním životě, v různých situacích

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládat základy počítání
- rozumět základním matematickým pojmům a znakům a používá je ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- zvládat vyřešit jednoduchou slovní úlohu
- orientovat se v učebnicích a učebních materiálech, zvládá práci s učebními pomůckami
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- uplatňovat získané zkušenosti a postupy v praktických činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- rozvíjí poznávací a matematické schopnosti žáka
- rozvíjí žákovo logické myšlení na základě praktických životních zkušeností
- předkládá žákovi vhodné učebnice, učební materiály a pomůcky
- popisem a předvedením činnosti umožňuje žákovi, aby si osvojil zacházení s předkládanými učebními pomůckami a materiály
- motivuje žáka k osvojování a praktickému využívání matematických dovedností
- aplikuje vhodné metody výuky podle individuálních schopností žáka

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- vnímat problémové situace a hledá nejvhodnější způsob řešení
- dokázat řešit problém i přes počáteční nezdár

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vhodnými metodami a postupy umožňuje žákovi rozpoznat problém a účelně jej řešit
- učí žáka požádat o radu druhou osobu
- předkládá žákovi k řešení různé modelové situace z praktického života
- motivuje žáka k překonávání problémů a k opakovanému hledání správného řešení

3. Kompetence pracovní

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- být schopen plnit zadávané úkoly
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní postupy
- dokázat získané vědomosti a dovednosti uplatnit v praktickém životě
- soustředit se na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění
- přijímat posouzení výsledků své práce

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- obtížnost úkolů volí s ohledem na individuální schopnosti žáka
- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení
- vytváří vhodné podmínky pro nerušenou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>TEMATICKÝ CELEK: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číst, zapisovat, porovnávat čísla • porozumět zadání matematické úlohy • používat početní operace sčítání, odčítání • řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života • používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny • provádět měření a vážení v praxi • určit čas s přesností na půlhodiny • znát a užívat základní pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok • umět číst údaje v digitální podobě • pracovat s kalkulátorem • zvládat manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami • počítat s bankovkami a mincemi 	<p>ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • celá čísla - čtení, zapisování a porovnávání čísel dle individuálních schopností • porozumět zadání slovního úkolu - jednoduché slovní úlohy z praktického života • procvičovat a zdokonalovat početní operace sčítání a odčítání dle schopností žáka • rozklad čísla v desítkové soustavě • početní operace s nulou • orientace na ploše, v čase, v prostoru • základní jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) – procvičování základních jednotek, praktické osvojování (měření různých předmětů a ploch), zápis zkratek • základní jednotky hmotnosti (g, kg, t) – procvičování základních jednotek, praktické osvojování (vážení), zápis zkratek • základní jednotky objemu (l, dl) - procvičování základních jednotek, praktické osvojování a zápis zkratek • základní jednotky času (s, min, h) - procvičování základních jednotek, zápis zkratek, určování času s přesností na půlhodiny, digitální měření času • čtení čísel v digitální podobě • práce s kalkulátorem • peníze (bankovky, mince), praktické početní úkony s penězi, platební karta

<p>TEMATICKÝ CELEK: GEOMETRIE</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojit si návyky při rýsování • rozeznávat geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • poznat a určovat v prostoru geometrická tělesa • používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka • umět pracovat s pravítkem • doplňovat údaje v jednoduché tabulce 	<p>GEOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině - bod, čára, přímka, úsečka • základní rýsovací pomůcky - pravítko, kružítko – seznámení s pomůckami, praktické užití • pojmenování základních rovinných útvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh • rýsování rovinných útvarů • poznávání a pojmenovávání základních geometrických těles - kvádr, krychle, koule, válec, kužel • měření pomocí různých měřidel • orientace v jednoduché tabulce • úkoly nebo práce na interaktivní tabuli
--	---

<p>Mezipředmětové vztahy</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Předmět Matematika úzce souvisí a předměty <i>Jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Informační a komunikační technologie, Pracovní činnosti a základy ručních prací, Práce v domácnosti a Práce v domácnosti, Výtvarná výchova a Tělesná výchova.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Téma Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Sociální rozvoj – Téma Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj - Téma Komunikace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Téma spolupráce a soutěživost <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

5.3 Vzdělávací okruh: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Informační a komunikační technologie** je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**. Vyučuje se jako samostatný předmět 1 hodinu týdně. Tento předmět je na pracovišti v Prostějově posílen o 1 disponibilní hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě a počítačové učebně a zahrnuje základy práce s osobním počítačem a zvoleným základním programovým vybavením, speciálními výukovými a vzdělávacími programy, textovým editorem. Žáci si prostřednictvím vzdělávacího okruhu ICT osvojují obsluhu počítače na základní uživatelské úrovni a seznamují se s výukovými počítačovými programy.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Především při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup. Vyučování probíhá individuální, skupinovou i frontální formou.

Vzdělávací okruh Informační a komunikační technologie je zaměřen především na rozvoj poznávacích schopností, získání základní počítačové gramotnosti, účelné zacházení s internetem a na zvládnutí základní obsluhy mobilního telefonu. Při práci s různými počítačovými programy a internetem dochází rovněž k získávání nových vědomostí a upevňování stávajících, k rozvoji dovedností a schopností, osvojovaných v rámci ostatních vyučovacích předmětů i v praktickém životě.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- znal základní počítačové vybavení
- zvládal základní obsluhu počítače
- uměl zacházet s různými počítačovými programy
- dokázal využívat internet k vyhledávání informací
- zvládal základy obsluhy mobilního telefonu
- pochopil význam počítače pro život člověka a dokázal využívat jeho možností v rámci vzdělávání
- dodržoval hygienické zásady při práci s počítačem a znal jeho negativní vlivy na zdraví člověka

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládat základní obsluhu počítače
- ovládat elementární způsoby práce s počítačem a s učebními pomůckami
- orientovat se na klávesnici, zvládat psaní známých písmen a číslic, psaní jednoduchého textu
- používat základní pojmy z oblasti informatiky
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích (např. elektronická pošta, vyhledávání informací na internetu)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznamuje žáka s obsluhou počítače, počítačovými programy a vede ho k zacházení s nimi
- vede žáka k dodržování pravidel zacházení s výpočetní technikou
- v průběhu výuky používá pojmy běžné pro práci s počítačem tak, aby byl žák schopen tyto pojmy používat
- předkládá žákovi odpovídající příslušenství k počítači včetně speciálních pomůcek pro ovládání PC (senzorová klávesnice, tlačítka, alternativní myš apod.)
- nabízí žákovi možnosti různých zdrojů informací, které může získat prostřednictvím výpočetní techniky

2. Kompetence komunikativní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikovat prostřednictvím internetu a mobilního telefonu
- zvládat jednoduchou formu elektronické komunikace
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- nabízí žákovi vhodné výukové programy
- vede žáka k práci s internetem a k zacházení s mobilním telefonem
- povzbuzuje a vhodně motivuje žáka k práci s výpočetní technikou

3. Kompetence pracovní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- pracovat na počítači podle naučeného pracovního postupu
- podle instrukcí plnit zadané úkoly
- přijímat posouzení výsledků své práce
- dodržovat zásady ochrany zdraví, hygieny práce při práci s počítačem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- vede žáka k dodržování postupu práce na PC
- zadává vhodné úkoly s přihlédnutím ke stupni postižení a k individuálním možnostem žáka
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- povzbuzuje žáka při práci na PC

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák by měl: <ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní obsluhu počítače • zvládat psaní jednoduchých zpráv • rozumět základním pojmům informační činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • základy obsluhy počítače – opakování a procvičování učiva, základní počítačové vybavení • práce v textovém editoru - psaní písmen, slabik, slov a

<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní způsoby komunikace (e-mail, chat) • využívat jednoduché programy, hry • vyhledávat informace na internetu • používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu • dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC • zvládat základní funkce mobilního telefonu, digitálních aparátů apod. 	<p>jednoduchých textů</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v textovém editoru - psaní číslic a čísel • práce s výukovými a zábavnými programy • samostatné řešení zadaných úkolů • internet a možnosti jeho využití v praxi • upevňování a prohlubování znalosti a praktického uplatňování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - správné sezení u počítače, dodržování správné vzdálenosti očí od monitoru, dodržování hygienických zásad při práci na PC (přestávky, větrání místnosti) • manipulace s mobilním telefonem, digitálním fotoaparátem • využití interaktivní tabule
---	--

<p>Mezipředmětové vztahy</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Předmět <i>Informační a komunikační technologie</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace, Matematika, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací, Společenskovědní základy, Tělesná výchova.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Téma Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Sociální rozvoj – Téma Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj - Téma Komunikace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Téma spolupráce a soutěživost <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

5.4 Vzdělávací okruh: SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLADY

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Společenskovední základy** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Vyučuje se jako samostatný předmět a je vyučován 1 hodinu týdně. Pro výuku předmětu je využita na pracovišti v Prostějově 1 hodina disponibilní dotace.

Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Vzdělávání v této oblasti směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen ve vztahu k sobě, ale i ve vztahu k druhým a nenechali sebou manipulovat.

Při praktických činnostech se žáci snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení různých problémů. Dále sledují změny, ke kterým dochází v přírodě během ročních období, a uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí a jednání v duchu udržitelného rozvoje.

S ohledem na specifika pozornosti a snadnou unavitelnost žáků je předmět v rámci organizace vyučovacího dne součástí blokového vyučování.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou v kmenové třídě a formou exkurzí, procházek, účasti a spolupodílení se na kulturních, společenských a sportovních akcích školy.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Vzdělávací obsah vzdělávacího okruhu **Společenskovední základy** je rozdělen do čtyř tematických celků: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas a Rozmanitost přírody.

První tematický celek **Místo, kde žijeme** je zaměřen na získávání a upevňování vědomostí a dovedností, souvisejících s prostředím domova, třídy a školy. Žáci se učí chápat organizaci života v rodině, v obci, ve městě. Při vzdělávání je kladen důraz na praktické poznávání místních a regionálních zvyklostí a na přímé utváření zkušeností žáků. Praktické činnosti postupně rozvíjejí jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Druhý tematický celek **Lidé kolem nás** je zaměřen na získávání a upevňování takových vědomostí a dovedností, které žáci potřebují k orientaci v mezilidských vztazích, k pochopení a uplatňování pravidel společného soužití v rodině a ve škole a k utváření návyků společenského chování. Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné snášlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi občana.

Třetí tematický celek **Lidé a čas** je zaměřen na získávání a upevňování takových vědomostí a dovedností, které žákům umožňují porozumět časovým pojmům, pochopit časové souvislosti a prakticky se v nich orientovat.

Čtvrtý tematický celek **Rozmanitost přírody** je zaměřen na osvojování a upevňování vědomostí a dovedností, jejichž prostřednictvím získávají žáci přehled o dění v přírodě a současně jsou vedeni k ochraně přírody. Žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy. Uvědomují si rozmanitost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si představili, že Země a život na ní je jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v souladu a rovnováze. Tuto rovnováhu může člověk snadno narušit a jen velmi obtížně obnovit. Sledováním vlivu lidské činnosti na krajinu se žáci učí hledat možnosti, jak mohou sami přispět k její ochraně. Odhalují souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem v nejbližším okolí, v regionu, na území České republiky i ve světě.

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- znal své nejbližší okolí a zajímal se o dění v místě svého bydliště a zemi, kde žije
- orientoval se v prostředí školy a svého bydliště
- znal a prakticky uplatňoval základní pravidla bezpečnosti silničního provozu
- měl kladný vztah k sobě samému, k druhým lidem, podílel se na vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- jednal v souladu s pravidly společenského chování, nenechal se sebou manipulovat
- využíval nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě
- orientoval se v čase a rozuměl základním časovým pojmům
- poznával jednotlivá roční období, vybrané druhy rostlin a zvířat
- jednal v souladu s ochranou přírody a vlastního zdraví

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- používá učebnice a učební pomůcky
- projevuje zájem o nové poznatky ze svého blízkého okolí
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije a všímá si dění kolem sebe
- reaguje na hodnocení ze strany druhých, přijímá radu i oprávněnou kritiku
- uplatňuje získané zkušenosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- používá vhodné metody s přihlédnutím ke stupni postižení a individuálním možnostem žáka
- motivuje žáka vhodným způsobem k získání a upevňování vědomostí
- podporuje zájem žáka o učivo
- rozvíjí a posiluje poznávací schopnosti žáka – zvědavost, zájem, radost z objevování
- používá vhodné učebnice, pomůcky a učební materiál, nabízí je žákovi a vede ho k zacházení s nimi

2. Kompetence komunikativní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a reagovat na ně
- využívat při komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- snažit se vyjadřovat svůj názor, své postoje, dokázat vhodným způsobem obhájit svůj názor
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci a ke spolupráci s ostatními lidmi

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí u žáka slovní zásobu při pojmenovávání věcí, jevů a dějů (verbálně a pomocí AAK)
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému vyjadřování svých názorů, myšlenek, pocitů
- aktivně zapojuje žáka do dění ve třídě i v rámci celé školy (ranní kruh, společné třídní a školní akce)
- motivuje žáka ke komunikaci a vyjádření svých názorů a postojů

3. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- mít základní představu o vztazích mezi lidmi
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi
- orientovat se v prostředí, ve kterém žije
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování a chápat jeho důsledky

- uvědomit si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- účastnit se společenských aktivit

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vhodným způsobem a metodami vede žáka k osvojování pravidel slušného chování a jednání
- upevňuje tolerantní jednání a chování žáka, spolupráci při řešení zadaných úkolů a vzájemné pomoci
- zapojuje žáka do společných činností v rámci třídy a školy
- automatizuje chování žáka v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých
- využívá různých příležitostí k procvičování naučených sociálních dovedností

4. Kompetence občanské:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- dokázat se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k upevňování hygienických a sebeobslužných návyků
- upevňuje zásady zdravého životního stylu
- praktickými činnostmi pomáhá žákovi při osvojování a dodržování pravidel slušného jednání a chování a zapojování se do společnosti
- upevňuje správné jednání žáka v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost

5. Kompetence pracovní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- přijímat posouzení výsledků práce

- dokázat udržet pořádek na svém pracovním místě i ve třídě a spolupracovat přitom s ostatními

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- vyžaduje od žáka udržování čistoty a pořádku na pracovním místě a ve třídě
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- vytváří podmínky pro soustředěnou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>TEMATICKÝ CELEK: MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy • znát důležitá místa ve městě, v obci • orientovat se v místní dopravě • znát státní symboly a jejich význam • seznámit se s významnými událostmi naší vlasti • jednat ekologicky a chránit životní prostředí 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • bydliště - název obce, města, kde bydlíme, adresa bydliště • orientace v místě bydliště, důležitá místa ve městě, v obci • cesta do školy – popis cesty do školy podle otázek • stálé osvojování základních pravidel bezpečnosti silničního provozu, zásady správného a bezpečného chování při chůzi po chodníku, základní dopravní značky a jejich význam • jízdní řády - autobus, vlak, místní doprava • naše vlast, zeměpisné uspořádání České republiky • státoprávní uspořádání naší republiky • státní symboly, poslech státní hymny • významné události naší vlasti • ochrana životního prostředí, tříděný odpad

TEMATICKÝ CELEK: LIDÉ KOLEM NÁS

Žák by měl:

- rozlišovat základní i rodinné vztahy
- rozlišovat partnerské vztahy
- respektovat práva svá i práva druhých
- rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměřeně reagovat
- umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí
- osvojit si základní pravidla společenského chování
- vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi
- rozpoznat nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost

TEMATICKÝ CELEK: LIDÉ A ČAS

Žák by měl:

- využívat časové údaje k orientaci i během dne
- orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den)
- znát rozvržení svých denních činností
- rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost
- vyprávět o významných událostech vztahujících se k regionu a kraji

LIDÉ KOLEM NÁS

- rodina – nejbližší členové rodiny, širší příbuzenské vztahy, vztahy v rodině, role matky, otce, vztah k rodičům, sourozencům
- práva a povinnosti každého jedince
- protiprávní jednání a ochrana před nežádoucím chováním
- příjmy a výdaje rodiny, pojištění, sociální zabezpečení
- mezilidské vztahy – osvojování a upevňování slušného chování, posilování kladných vlastností (ohleduplnost, tolerance, sebekázeň, vzájemná pomoc mezi lidmi...), kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta
- setkávání s neznámými lidmi – jak se v této situaci zachováme, opatrné chování vůči neznámým lidem
- chování a reakce v krizových situacích, sociálně patologické jevy – ohrožení, prevence
- základní pravidla společenského chování
- vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům
- menšiny ve společnosti, multikulturní soužití

LIDÉ A ČAS

- orientace v základních časových údajích - rok, roční období, měsíc, týden, den
- orientace v kalendáři
- části dne a denní režim
- procvičování hodin
- proměny způsobu života
- tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny
- seznámení s významnými událostmi, pověstmi, které se vztahují k našemu regionu

<p>TEMATICKÝ CELEK: ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit pojmy živá a neživá příroda, poznat vzájemnou propojenost • rozlišovat skupiny rostlin a živočichů • znát význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka • znát zástupce domácích a volně žijících zvířat • vyjmenovat typické zástupce ekosystému žijících v regionu • poznat nejznámější jedovaté a léčivé rostliny • znát základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata • uplatňovat zásady ochrany přírody 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda, lidské výtvořry • pozorování přírody, její estetické vnímání, rostliny a živočichové • proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, vnímání změn počasí a s tím související způsob oblékání, pobyt a chování v přírodě • živočichové - savci a ptáci, domácí a volně žijící zvířata • systém rostlin - význam, ochrana • péče o pokojové i venkovní rostliny • rostliny v přírodě - byliny, dřeviny, nejznámější jedovaté a léčivé rostliny • návštěva botanické zahrady • ochrana přírody a životního prostředí, chování v přírodě s ohledem na zvířata a rostliny
--	---

<p>Mezipředmětové vztahy</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p><i>Předmět Společenskovední základy úzce souvisí s předměty Jazyková komunikace, Matematika, Informační a komunikační technologie, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací a Rodinná výchova.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy

	<ul style="list-style-type: none">• Tematický okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Tematický okruh Práce a zaměstnanost• Tematický okruh Sebe prezentace
--	---

5.5 Vzdělávací okruh: HUDEBNĚ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh Hudebně dramatická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se jako samostatný předmět 1 hodinu týdně. Pro výuku předmětu je využita 1 hodina disponibilní dotace.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou. S různými hudebními aktivitami se žáci setkávají také formou účasti a spolupodílení se na kulturních a společenských akcích školy a Domova „Na Zámku“.

Hudebně dramatická výchova je realizována s žáky v rámci jednotlivých tříd nebo spojením dvou či více tříd dohromady, probíhá ve třídě nebo v tělocvičně.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, zásada přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Předmět hudebně dramatická výchova je rozdělen na dvě části – **Hudební výchova** a **Dramatická výchova**. Část **Hudební výchova** je zaměřena na podporu a rozvíjení sluchového vnímání, poznávání a rozlišování zvuků a tónů a jejich vlastností, na správné a pravidelné dýchání při mluvené řeči a zpěvu, na rozvíjení smyslu a citu pro rytmus, tempo a melodií a na rozvíjení dovedností hudbu vnímat a produkovat (hra na hudební nástroje, hra na tělo, zpěv písní). Důležitou součástí předmětu jsou hudebně pohybové aktivity a muzikoterapeutické lekce.

Část **Dramatická výchova** je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce, zaměřuje se na rozvoj komunikativních dovedností verbálně i neverbálně, podněcuje tvořivé myšlení a nápaditost žáků. Umožňuje jim vcítit se do různých životních situací, předem je prozkoumat a připravit se na ně. Vyzkouší si různé typy řešení a zvolí ten nejlepší. Podporuje správné spontánní chování, kontrolu emocí, zvyšuje sebevědomí.

V celkovém kontextu je pak v rámci předmětu Dramatická výchova rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, řeč, prostorová a směrová orientace, hrubá a jemná motorika, senzomotorická koordinace, představivost a fantazie, emocionalita a současně je utvářen kladný vztah k umění.

V celkovém kontextu je pak v rámci okruhu Hudebně dramatická výchova rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, řeč, prostorová a směrová orientace, hrubá a jemná motorika, senzomotorická koordinace, představivost a fantazie, emocionalita a současně je utvářen kladný vztah k hudbě, literatuře a umění obecně.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- měl kladný vztah k hudbě a k hudebně pohybovým aktivitám
- rozlišoval a poznával různé nehudební a hudební zvuky
- poznával některé hudební nástroje podle zvuku i podle podoby a dokázal je pojmenovat

- dokázal rytmicky doprovázet zpěv či poslech písní hrou na tělo, Orffův instrumentář a na jednoduché hudební nástroje
- dokázal se soustředěně věnovat poslechu různých hudebních žánrů
- znal a dokázal zazpívat či zanotovat jednoduché písně,
- poznával svět kolem nás jinak než pouze racionálně
- využíval a rozvíjel tvořivé vlastnosti a dovednosti
- rozvíjel dovednosti pohybové, reprodukční a pohybové
- projevoval zájem o komunikaci
- dokázal zahájit a ukončit komunikaci dle svých potřeb a potřeb komunikujících partnerů
- dokázal vyjádřit svá přání a potřeby prostřednictvím mluvené řeči nebo některé z metod AAK
- používal osvojená komunikační pravidla v různých situacích, zejména pak v situacích běžného dne

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění části daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- rozvíjet svou tvořivost aktivním osvojováním různých hudebních technik
- projevoval zájem o nové poznatky
- porozumět užívaným termínům z hudební a dramatické oblasti
- snažit se vnímat a poznávat svět všemi smysly
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- porozumět pojmům, znakům, symbolům ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života a aktivně je používat
- projevoval zájem o nové poznatky
- uplatňovat získané zkušenosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- používá vhodné metody s přihlédnutím ke stupni postižení a individuálním možnostem žáka
- motivuje žáka vhodným způsobem k získání a upevňování vědomostí
- podporuje zájem žáka o učivo
- rozvíjí a posiluje poznávací schopnosti žáka – zvědavost, zájem, radost z objevování
- používá vhodné učebnice, pomůcky a učební materiál, nabízí je žákovi a vede ho k zacházení s nimi

2. Kompetence komunikativní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi
- chápat obsah písní, dokáže je vyjádřit slovně či pomocí AAK
- organizovat slovně a gesty skupinu
- podílet se na výběru písní v rámci vyučovací hodiny – např. říci si o oblíbenou písničku, skladbu, hudební nástroj
- komunikovat s lidmi verbálně nebo neverbálními formami komunikace
- porozumět sdělení a reagovat na ně
- vyjadřovat své myšlenky, potřeby, pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- rozšiřovat si slovní zásobu a aktivně ji používat v komunikaci s okolím
- chápat základní prvky nonverbální komunikace
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- používá různé strategie (hru, komunikaci přes nástroje, dramatizaci...), které vedou k rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními lidmi
- zařazuje písně a pohybové hry s využitím jmen žáků a učitelů, podporuje kooperaci při výměně hudebních nástrojů a výběru písní
- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů
- zapojuje žáka do třídních a školních akcí (školní besídka, vystoupení v rámci muzikoterapeutických setkání s ostatními třídami)
- prostřednictvím hudby vede žáka k vyjadřování pocitů a nálad

- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných a zvládnutých hudebních technik (zaspívat si sám písničku, používat doprovodné nástroje, pustit si CD)
- zařazuje do výuky cvičení rozvíjející řečové schopnosti a myšlení
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému řečovému projevu
- nabízí různé metody alternativní a augmentativní komunikace
- aktivně zapojuje žáka do dění ve třídě (rituály - ranní kruh, společné akce třídy...)
- používá různé strategie (řízený dialog, jednoduchá diskuse...), které vedou k rozvíjení komunikace
- zařazuje do výuky vyprávění, reprodukci, recitaci
- motivuje a vede žáka k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě

3. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- navazovat vztahy s vrstevníky – požádá o tanec, nabídne hru, nástroj nebo pomoc
- uplatňovat základní návyky společenského chování – požádat, poděkovat, respektovat a vnímat hraní ostatních žáků na nástroje a pomáhat jim
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách – naslouchat zpěvu či hře ostatních žáků, doprovázet ostatní na hudební nástroje, vyzvat ostatní k tanci v kroužku, zapojovat se s ostatními do hudebně pohybových her
- vystupovat autonomně
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- navazovat a udržovat společenské vztahy a respektovat druhé lidi
- adaptovat se na změny prostředí, uplatňovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- nabízí možnosti zapojování žáka do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje
- upevňuje u žáka základy společenského chování v reálných situacích
- vede žáka k vzájemnému naslouchání, toleranci, ohleduplnosti při hudebních a tanečních projevech
- umožňuje žákovi prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- rozvíjí u žáka schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí v aktivitách třídy

4. Kompetence k řešení problémů:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dokázat řešit drobné problémy při zpěvu nebo hraní na nástroje na základě nápodoby a naučených stereotypů
- nenechat se odradit nezdarem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k ustálenému postupu užívání hlasu, dechu, hudebních a doprovodných nástrojů
- zajišťuje žákovi dostatek příležitostí k zažití úspěchu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Hudební výchova</p> <p>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky • zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti • interpretovat vybrané lidové a umělé písně • improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem <p>HUDEBNĚ POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat vybrané hudební a rytmické nástroje • soustředit se na poslech skladeb různých žánrů • rozpoznat výšku, sílu a délku tónů, tempo a rytmus skladby <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem • zvládnout jednoduché taneční kroky • spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru • reagovat na reprodukci relaxační hudby 	<p>Hudební výchova</p> <p>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • dechová a sluchová cvičení • rytmus, hry s rytmem, bubnování, hra na tělo, rytmizace říkadél, popěveků • hra na jednoduché nástroje – Orffův instrumentář • hudební a nehudební zvuky • poslech a zpěv lidových i umělých písní • začlenění prvků muzikoterapie • vnímání různých hudebních žánrů <p>HUDEBNĚ POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání hudebních a rytmických nástrojů podle zvuku, ve skutečnosti a na obrázku • poznávání vlastností tónů – síla, délka, výška tónů, rozpoznání tempa (pomalu, rychle) a rytmu (pochod, ukolébavka apod.) • poslech skladeb různých žánrů • melodie a skladby určené dětem <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudebně pohybové aktivity – pohybový projev podle hudby • taneční hry, jednoduché taneční kroky • orientace v prostoru v rámci jednoduché taneční choreografie • hudebně relaxační techniky

Dramatická výchova

Žák by měl:

- ovládnout základní mluvní dovednosti a obohacovat slovní zásobu
- rozvíjet smyslové vnímání, paměť a pozornost
- zapojovat se do her, přijímat pravidla hry
- přirozeně jednat v jednotlivých rolích
- spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištní situace, navázat kontakt s druhými
- rozvíjet schopnost vcítit se do role
- poznat základní divadelní druhy

Dramatická výchova

- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj souvislého vyjadřování
- rozvoj verbální a neverbální komunikace, zařazení a využití AAK
- cvičení a úkoly na rozvíjení smyslového vnímání, paměti a pozornosti
- dramatizace krátkých příběhů, pohádek, práce s loutkami, maňásky, zapojování do her a přijímání pravidel hry
- sociálně komunikativní dovednosti v herních situacích
- seznamování se základními divadelními druhy, činoherní a loutkové divadlo, multimediální tvorba
- účast a spolupodílení se na kulturních akcích školy

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Předmět <i>Hudebně dramatická výchova</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace, Matematika, Informační a komunikační technologie, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Společenskovědní základy, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací, Rodinná výchova.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy • Tematický okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

5.6 Vzdělávací okruh: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se jako samostatný předmět 1 hodinu týdně. Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou. S různými výtvarnými aktivitami se žáci setkávají také formou účasti a spolupodílení se na kulturních a společenských akcích školy.

Výtvarná výchova je realizována s žáky v rámci jednotlivých tříd, spojením dvou či více tříd dohromady, formou návštěv výtvarných akcí.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Předmět výtvarná výchova vychází z rozvoje správného úchopu výtvarných pomůcek, čímž se pozitivně rozvíjí i jemná motorika, žákům nabízí poznávání barev, tvarů a linií, učí je výtvarnému zacházení s barvami, tvary a liniemi. Během výtvarné výchovy si žáci osvojují takové vědomosti a dovednosti, které jim umožňují výtvarně vyjádřit skutečnost a své představy prostřednictvím různých technik malby, kresby a jiných netradičních výtvarných technik. Žáci zde mají možnost prezentovat a hodnotit své práce i práce ostatních. Jako důležitá součást předmětu jsou zařazeny prvky muzikomalby.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech, tyto činnosti umožňují rozvíjet vlastní vnímání, cítění, myšlení, představivost a fantazii žáků.

V celkovém kontextu je pak v rámci předmětu Výtvarná výchova rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, komunikační schopnosti, prostorová a směrová orientace, hrubá a jemná motorika, vizuomotorická a grafomotorická koordinace, emocionalita, představivost a fantazie, estetické vnímání a současně je utvářen kladný vztah k výtvarné tvorbě.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- měl kladný vztah k výtvarné tvorbě
- rozšiřoval si povědomí o kulturním dědictví
- znal různé tradiční a netradiční techniky, techniky malby a kresby a dokázal jejich prostřednictvím vyjádřit skutečnost a své představy
- poznával různé druhy výtvarných materiálů a pomůcek a dokázal s nimi výtvarně zacházet
- rozvíjel obrazotvornost a tvořivost
- seznamoval se s výtvarnými díly a kulturami jiných národů a etnik
- uměl vhodným způsobem zhodnotit činnosti své i činnosti ostatních

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění části daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- rozvíjet svou tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- projevovat zájem o nové poznatky
- porozumět užívaným termínům z výtvarné oblasti
- snažit se vnímat a poznávat svět všemi smysly

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- používá vhodné metody s přihlédnutím ke stupni postižení a individuálním možnostem žáka
- rozvíjí schopnost imaginace - vizualizace, srovnávání
- motivuje žáka vhodným způsobem k získání a upevňování vědomostí
- rozvíjí schopnost žáka pracovat s různými druhy pomůcek
- rozvíjí a posiluje poznávací schopnosti žáka – zvědavost, zájem, radost z objevování
- vede žáka ke spoluúčasti na určování cílů, obsahu a forem práce

2. Kompetence komunikativní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- vyjadřovat vlastní názor na výtvarné dílo (slovně či pomocí AAK)
- respektovat názory ostatních
- aktivně se zapojovat do výtvarných projektů

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů
- zprostředkovává kompenzační strategie při komunikaci – kladení otázek, ujištění o porozumění
- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných a zvládnutých výtvarných technik (výzdoba vlastního pokoje, výroba dárků, atd.)
- zapojuje žáka do třídních a školních akcí (školní besídky, vystoupení v rámci projektových setkání s ostatními třídami)

3. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- Snažit se tvořivě pracovat ve skupině a chápat a vnímat odpovědnost za společné dílo
- spolupodílet se na vytváření příjemné pracovní atmosféry ve třídě
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém a tím podporovat svoji sebedůvěru
- prezentovat výsledky svých prací v prostorách školy, na příležitostných akcích, ve výtvarných soutěžích

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí u žáka schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí v aktivitách třídy
- vede žáka ke vzájemnému naslouchání, toleranci, ohleduplnosti
- umožňuje žákovi prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- snaží se u žáka vytvářet pozitivní představy o sobě samém
- vybízí žáka k možnosti prezentace vlastní práce v prostorách školy, účasti na výtvarných soutěžích

4. Kompetence k řešení problému:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- využívat získané vědomosti, dovednosti a poznání při vlastní tvorbě
- dokázat řešit drobné problémy při výtvarné tvorbě na základě nápodoby a naučených stereotypů
- nenechat se odradit nezdarem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- motivuje žáka k využívání vědomostí a dovedností při objevování různých variant řešení problémů
- vede žáka ke kritickému myšlení – činit uvážlivá rozhodnutí, uvědomit si vlastní zodpovědnost, obhájit svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- zajišťuje žákovi dostatek příležitostí k zažití úspěchu

5. Kompetence pracovní:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- přijímat posouzení výsledků práce
- dokázat udržet pořádek na svém pracovním místě i ve třídě a spolupracovat přitom s ostatními

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- vyžaduje od žáka udržování čistoty a pořádku na pracovním místě a ve třídě
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- vytváří podmínky pro soustředěnou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">• využívat vědomě všech smyslů• uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu• rozlišovat, třídít, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích	<ul style="list-style-type: none">• vnímání výtvarné tvorby všemi smysly• rozvíjet motoriku, grafomotoriku, vizuomotoriku při výtvarných činnostech• poznávání, třídění a jmenování barev na předmětech, obrázcích, tvarech, ve vlastní tvorbě

<p>činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru • při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • hra s barvou – skvrny, míchání barev, zapouštění do mokrého podkladu, foukání barev, barevné kompozice • zobrazování různých objektů podle skutečnosti, z představ, dle vlastní fantazie • individuální práce – zvolení vhodných prostředků a postupů s dopomocí učitele • skupinová tvorba – spolupráce v rámci skupiny, komunikace s ostatními při výběru formátu, obsahu a způsobu výtvarného zpracování tématu • seznámení s některými výtvarnými díly (malba, kresba, umělecká řemesla...) • technika malby různými druhy barev (vodové, temperové, prstové...) – malování štětcem, houbou, dřívkem, molitanovým válečkem, prsty... • námětové malování a kreslení na základě vlastního prožitku – vyjádření svých emocí, pocitů, nálad, fantazijních představ • technika kresby různými druhy materiálů – tužka, dřívko, pastelka, voskovka, fix, uhel, rudka... • tematické práce – roční doby, vánoce, velikonoce • vnímání prostředí a jeho estetické dotváření, výzdoba třídy, školy • prezentace a vnímání výsledků vlastní i skupinové tvůrčí činnosti ve škole i mimo školu – výstavy, soutěže
--	---

<p>Mezipředmětové vztahy</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>Předmět <i>Výtvarná výchova</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace, Matematika, Informační a komunikační technologie, Hudebně dramatická výchova, Tělesná výchova, Společenskovědní základy, Práce v domácnosti, Praktické činnosti a základy ručních prací, Rodinná výchova.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Sociální rozvoj - Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

	<ul style="list-style-type: none">• Tematický okruh Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Tematický okruh Práce a zaměstnanost• Tematický okruh Sebeprezentace
--	--

5.7 Vzdělávací okruh: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika okruhu Tělesná výchova

Vzdělávací okruh Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se jako samostatný předmět, a to celkem 3 hodiny týdně. Pro výuku předmětu jsou na odloučeném pracovišti v Nezamyslicích použity 2 hodiny disponibilní dotace.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou. S různými pohybovými aktivitami se žáci setkávají také formou účasti a spolupodílení se na sportovních akcích školy.

Tělesná výchova je realizována s žáky v tělocvičně, ve třídě, v relaxační místnosti, na hřišti a v přírodě.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Vzdělávací okruh Tělesná výchova je rozdělen na tři části – Tělesná výchova, Výchova ke zdraví a Zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací část **Tělesná výchova** je zaměřena především na podporu, posílení a rozvoj fyzické a psychické kondice žáků a na rozvoj takových dovedností, které podporují jejich vzájemnou spolupráci. Jednotlivé postupy, techniky a cviky jsou zaměřeny na osvojování a realizaci různých pohybových aktivit, které souvisí s přípravou organismu na pohybovou činnost, s uvolněním organismu po zátěži, se správným držením těla, s vnímáním rytmu a rytmickým pohybem, s podporou fyzické a psychické kondice žáků, s pohybovou koordinací, pohybovou průpravou, kompenzací zdravotního oslabení a pohybových omezení, s kolektivními pohybovými aktivitami a se spontánním pohybovým projevem. Souběžně s realizací jednotlivých postupů, technik a cviků jsou žáci vedeni k získávání, osvojování a upevňování takových pojmů, které jsou důležité pro pochopení významu pohybu na zdraví člověka, pro správné provádění jednotlivých cviků, pro správné zacházení s pomůckami a pro dodržování pravidel bezpečného chování a zásad hygieny v průběhu realizace pohybových aktivit.

Vzdělávací část **Výchova ke zdraví** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je zaměřen na získávání a upevňování vědomostí a dovedností, které žákům umožňují orientovat se na vlastním těle, pochopit jeho základní funkce, zvládat základní návyky hygieny a sebeobsluhy a jednat v souladu se zdravým životním stylem, poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti. Ukazuje jim cestu ke zdravému způsobu života, učí a vede je k péči o své zdraví, k jeho postupnému posilování a zlepšování. Vždy ale musíme vycházet z celkové osobnosti žáka s ohledem na jeho biologické a fyziologické potřeby. Žáci si během výuky upevňují stravovací, hygienické, pracovní a zdravotně preventivní návyky a působí na rozvoj sociálních dovedností i komunikace. Přirozenou formou tak získají a upevní si informace z oblasti zdraví i nemocech, o způsobech, jak se jim bránit a jak jim předcházet.

Vzdělávací část **Zdravotní tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je využívána jako alternativa zejména u žáků se zdravotním omezením. Využívá zátěže a činnosti, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do Zdravotní tělesné výchovy se provádí na základě doporučení lékaře. Prvky Zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívány i v hodinách povinné tělesné výchovy. Specifické úkoly Zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků a její obsah je vždy přizpůsobený druhu a míře zdravotního oslabení, má ozdravný účinek. Cílem je zmírnění, případně odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

V celkovém kontextu je pak v rámci předmětu Tělesná výchova rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, komunikace, prostorová a směrová orientace, hrubá a jemná motorika, senzomotorická koordinace, představivost, emocionalita, smysl pro fair play a současně je utvářen kladný vztah k pohybovým aktivitám.

Vzdělávací obsah vzdělávacího okruhu Tělesná výchova je rozdělen do tří tematických celků: **Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení.** Vzdělávací obsah vzdělávacího okruhu **Výchova ke zdraví** je rozdělen do pěti tematických celků: **Zdraví a jeho ochrana, Vztahy mezi lidmi, Zdravý způsob života, Podpora zdraví a Rizika ohrožující zdraví.** Vzdělávací okruh Zdravotní tělesná výchova je rozdělen do tří tematických celků: **Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení, Speciální cvičení a Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti.**

S ohledem na specifika žáků a zejména s ohledem na jejich pohybové možnosti, zařazujeme jako nedílnou součást Tělesné výchovy následující metody, techniky a postupy:

- Bazální stimulace
- polohování
- míčkování
- masáže
- prvky jógy
- trampoterapie
- metoda pohybového rozvoje - Veronica Sherborne
- cvičení na velkých míčích
- canisterapie

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- měl kladný vztah k pohybovým aktivitám
- respektoval a uplatňoval při pohybových aktivitách zásady bezpečného chování a zásady hygieny
- orientoval se v užívaných pojmech a termínech
- realizoval cviky dle pokynů
- spolupracoval při kolektivních hrách s ostatními a uplatňoval fair play chování

- uplatňoval osvojené vědomosti i dovednosti v praktickém životě
- zvládal základní techniky speciálních cvičení
- znal zásady bezpečného chování při hrách a pobytu venku v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (zimní sporty, koupání, výlety...), předcházení nebezpečí a úrazům
- orientoval se v mezilidských vztazích
- znal a prakticky uplatňoval pravidla společenského chování a soužití ve vztahu k druhým lidem
- dokázal navazovat a udržovat kamarádské vztahy
- znal a prakticky uplatňoval zásady zdravého životního stylu
- znal projevy a důsledky sociálně patologických jevů a zaujímal k nim negativní postoj
- dokázal sobě i druhému ošetřit drobné poranění
- dokázal se obrátit na kompetentní osobu či organizaci v případě nemoci, úrazu a v situacích ohrožení života
- měl osvojené základní hygienické a sebeobslužné návyky – osobní hygiena a čistota, stolování, oblékání
- poznával a jmenoval předměty denní potřeby a znal jejich použití
- rozlišoval chlapec x dívka
- jmenoval a označil hlavní části lidského těla
- jmenoval a ukázal další části těla (břicho, záda, kolena, ramena, pojmenování jednotlivých prstů)
- popsal a označil části obličeje, znal význam smyslových orgánů
- byl seznámen s péčí o tělo v souvislosti se zdravím, nemocí a bolestí, nejběžnější nemoci a jejich příznaky
- znal služby, související se zdravím – lékař, kdy musíme navštívit lékaře
- byl seznámen se způsobem předcházení nemocem, správnou životosprávou, návykem zdravého stravování
- orientoval se v mezilidských vztazích
 - dokázal rozpoznat vlastních fyzické a zdravotní předpoklady pohybových možností a omezení a přiměřeně je rozvíjel
- vnímal význam pohybových aktivit a vytvořil si k nim pozitivní vztah
- uměl vyjádřit vlastní potřeby a respektoval potřeby ostatních

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění části daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- znát a používat základní pojmy z oblasti tělesné výchovy a zdraví
- uvědomovat si význam pohybových aktivit pro zdraví
- snažit se o co nejpřesnější provedení pohybové činnosti
- využívat pohybové dovednosti ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech
- zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů učitele a snažit se o jejich optimální provedení

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- v průběhu výuky používá pojmy z oblasti tělesné výchovy a sportu tak, aby jim žák rozuměl a byl schopen je v rámci svých možností používat
- vede žáka ke kladnému vztahu k tělesným aktivitám, ke zlepšování tělesné zdatnosti, pohybového projevu a správného držení těla
- nabízí žákovi různé možnosti pohybových činností přiměřené jeho individuálním schopnostem a současně nabízí i speciální kompenzační cvičení související se zdravotním oslabením žáka

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- vnímat problémové situace a hledat nejvhodnější způsoby řešení na základě naučených stereotypů i získaných zkušeností
- při řešení problémů se nenechat odradit nezdarem
- snažit se popsat problém, případně požádat o radu a řídit se jí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka ke klidnému řešení problémů vznikajících při kolektivních pohybových aktivitách
- vede žáka k dokončení zadaného úkolu a při nezdaru k opětovnému hledání optimálnějšího postupu, povzbuzuje žáka
- umožňuje žákovi spolupracovat a vzájemně si pomáhat při řešení zadaného úkolu a při řešení problému

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- vhodnou formou vyjadřovat své názory a postoje
- rozumět základním pokynům a reagovat na ně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k otevřené komunikaci
- sděluje žákovi pokyny srozumitelnou formou a motivuje ho k jejich plnění
- seznamuje žáka s dodržováním pravidel hry a fair play

4. Kompetence sociální a personální

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- získané komunikační dovednosti využívat k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s druhými lidmi
- rozpoznávat nevhodné a rizikové chování a uvědomovat si jeho možné důsledky

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- využívá situace vzniklé v rámci pohybových aktivit a vede žáka k týmové spolupráci
- vede žáka k vzájemné toleranci a ohleduplnosti při každé pohybové aktivitě
- zdůrazňuje žákovi nebezpečí při pohybových aktivitách a vede ho k osvojování základních pravidel ve sportu
- zapojuje žáka do třídních a školních akcí (školní besídky, soutěže s ostatními třídami, sportovní dny...)

5. Kompetence pracovní

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládat sebeobslužné a hygienické návyky
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí při pohybových činnostech podle naučených stereotypů
- umět přivolat pomoc v případě ohrožení sebe nebo jiné osoby

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k přípravě na pohybovou činnost a k dodržování základních hygienických návyků během provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti i po jejím ukončení
- vede žáka k dodržování zásad bezpečného chování v přírodě a silničním provozu
- seznamuje žáka se základními pravidly bezpečnosti při pohybových aktivitách a se základními pravidly pomoci při úrazech

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Tělesná výchova</p> <p>TEMATICKÝ CELEK: ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost• zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla• zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností• dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách• využívat základní kompenzační techniky a uplatňovat osvojené způsoby relaxace	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none">• cviky na zahřátí a prokrvení organismu, dechová cvičení• cvičení na správné držení těla, cvičení pro zpevnění těla• koordinační cvičení zaměřená na uvědomování jednotlivých částí těla• kompenzační cvičení – význam preventivní pohybové činnosti, uvolňovací, posilovací a protahovací cvičení• psychomotorická cvičení a hry• relaxační cvičení s hudbou, bez hudby, relaxační techniky• dodržování základních zásad bezpečnosti a hygienických návyků při pohybových aktivitách

TEMATICKÝ CELEK: ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák by měl:

- usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady
- aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech
- ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách
- dodržovat pravidla her a soutěží
- uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu

TEMATICKÝ CELEK: ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák by měl:

- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- rozlišit nespportovní chování
- znát základní zásady poskytování první pomoci

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry a soutěže s různým zaměřením, tradičními i netradičními pomůckami, náradím a náčiním
- spontánní pohybové činnosti a hry doprovázené reprodukovanou hudbou, rytmickou hrou na hudební nástroje
- základy jednodušších akrobatických a gymnastických cvičení
- trampolining, trampoterapie
- základy kolektivních sportovních her
- zásady sportovního jednání a chování
- využití pobytu v přírodě, chůze jako přirozený pohyb v nerovném terénu, zvládání přírodních překážek, pohybové hry na hřišti, v přírodě
- uplatňování zásad ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- organizace při tělesné výchově, základní organizační činnosti
- komunikace v tělesné výchově, smluvené signály, povely, gesta
- dodržování dohodnuté spolupráce v družstvu při kolektivních hrách
- orientace v základních zásadách poskytnutí první pomoci

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Výchova ke zdraví</p> <p>TEMATICKÝ CELEK: ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky • dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých • objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí • znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi • předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<p>ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravý životní styl • zdraví, nemoc, úraz, prevence onemocnění a úrazů • zásady zdravé výživy, stravovací návyky, pitný režim • vliv životního prostředí na zdraví lidí • sociálně patologické jevy - vandalismus, šikana, vliv návykových látek na zdraví a život člověka a ochrana před nimi
<p>TEMATICKÝ CELEK: VZTAHY MEZI LIDMI</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání • chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny • důležitost dobrých rodinných vztahů • bezpečnost při jednání s neznámými lidmi, upozornění na nebezpečí šikany, násilí, sexuálního zneužívání

<p>TEMATICKÝ CELEK: ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu • uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a návyky • dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možnosti uplatňovat zásady správné výživy 	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • znát vhodné způsoby relaxace a regenerace organismu • uplatňování základních hygienických návyků a sebeobslužných dovedností • význam a důležitost dodržování zdravých stravovacích návyků a zásad zdravé výživy
<p>TEMATICKÝ CELEK: PODPORA ZDRAVÍ</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně pojmenovat základní části lidského těla • specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností • vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně • ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc 	<p>PODPORA ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenování a popis částí lidského těla • v rámci svých možností dokázat vyjádřit své zdravotní obtíže • vhodné chování u lékaře, ve zdravotnickém zařízení • nebezpečí úrazu, první pomoc při zranění, kam se obrátit o pomoc, ošetření drobného poranění
<p>TEMATICKÝ CELEK: RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí • použít důležitá telefonní čísla • uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události – požár, poplach, úraz, způsob chování žáků při těchto událostech • důležitá telefonní čísla • dodržování bezpečnostních zásad při všech činnostech a aktivitách během výuky i celého dne

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	Učivo
<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>TEMATICKÝ CELEK: ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍHO OSLABENÍ</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • dodržovat správné cvičební polohy <p>TEMATICKÝ CELEK: SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • osvojit si základní techniku speciálních cvičení • zařazovat kompenzační cvičení do svého pohybového režimu 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍHO OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení • dechová cvičení • správné držení těla • kontraindikace zdravotních oslabení <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • oslabení podpůrně pohybového systému • oslabení vnitřních orgánů • oslabení oběhového a dýchacího systému • oslabení endokrinního systému, obezita • oslabení smyslových a nervových funkcí • oslabení zraku, sluchu <p>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Předmět <i>Tělesná výchova</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace, Matematika, Informační a komunikační technologie, Rodinná výchova, Společenskovědní základy, Hudebně dramatická výchova, Výtvarná výchova.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Osobnostní rozvoj–Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti • Tematický okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy • Tematický okruh Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

5.8 Vzdělávací okruh: PRAKTICKÉ ČINNOSTI A ZÁKLADY RUČNÍCH PRACÍ

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Praktické činnosti a základy ručních prací** je součástí vzdělávací oblasti **Odborné činnosti**. Vyučuje se jako samostatný předmět, a to celkem 6 hodin týdně. Tento předmět je posílen o 2 disponibilní hodiny. S ohledem na specifika pozornosti a snadnou unavitelnost žáků je předmět v rámci organizace vyučovacího dne součástí blokového vyučování.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou v kmenové třídě, ve školní dílně, na školním pozemku, v přírodě, formou exkurzí, účastí a spolupodílení se na kulturních a společenských akcích školy, v Domově Na Zámku také v zahradě, ve skleníku a v zookoutku.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Vzdělávací okruh **Praktické činnosti a základy ručních prací** je obsahově členěn do 2 tematických celků: **Pěstitelské práce, Rukodělné činnosti**. První tematický celek **Pěstitelské práce** zahrnuje široké pole pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí a základních pracovních dovedností a návyků v dané oblasti práce. Cíleně ovlivňuje rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků a tím je vede k co možná nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se učí pracovat samostatně i ve skupině, učí se vážit si své práce i práce druhých, seznamují se s různými materiály a s funkcí a použitím vhodných pomůcek a nářadí.

Druhý tematický celek **Rukodělné činnosti** zahrnuje práci v keramické dílně, práci se dřevem, textilem, přírodním materiálem a je zaměřen na osvojování poznatků vzniklých při práci s jednoduchým pracovním nářadím a náčiním. Výuka směřuje k získání co největší soběstačnosti při rukodělných činnostech.

V celkovém kontextu je pak v rámci vzdělávacího okruhu **Praktické činnosti a základy ručních prací** rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, myšlení, komunikační schopnosti, prostorová orientace a současně je utvářen vztah k práci a zdravému životnímu stylu..

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- měl kladný vztah k pracovním činnostem různého charakteru
- vykonával co nejsamostatněji hygienické a sebeobslužné činnosti
- udržoval pořádek ve svých osobních věcech a na pracovním místě
- osvojil si jednoduché pracovní návyky a uplatňoval při práci zásady bezpečnosti
- dokázal pracovat dle jednoduchých pokynů, návodů a předloh
- osvojil si jednoduché zahradnické práce a podílel se na společných aktivitách v této oblasti

- osvojil si jednoduché práce v dílničce se dřevem
- osvojil si zásady práce s keramickou hlinou
- osvojil si jednoduché zásady práce s textilem

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění části daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládat základní znalosti o práci s různými druhy materiálů
- orientovat se v učebnicích, umět pracovat s návody a potřebnými pomůckami
- dokázat získané poznatky aplikovat v praxi a aktivně je využívat
- projevovat zájem o nové poznatky

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka k získávání vědomostí z jednotlivých tematických okruhů
- předkládá žákovi vhodné učební materiály a pomůcky
- vhodně motivuje žáka k zájmu o získávání nových vědomostí
- zaměřuje se na předvádění praktických ukázek a možností využití poznatků v praktickém životě
- aplikuje vhodné výukové metody podle individuálních schopností žáka

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl podle svých individuálních možností a schopností:

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení

- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat řešit problém i přes počáteční nezdary

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vhodnými metodami a postupy umožňuje žákovi rozpoznat problém a účelně jej řešit
- učí žáka požádat o radu druhou osobu
- předkládá žákovi k řešení různé modelové situace z praktického života
- motivuje žáka k překonávání problémů a k opakovanému hledání správného řešení

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl podle svých individuálních možností a schopností:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústně, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a reagovat na ně
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními
- snažit se vyjadřovat svůj názor, své postoje, dokáže vhodným způsobem obhájit svůj názor

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- rozvíjí u žáka slovní zásobu při pojmenovávání věcí, jevů a dějů (verbálně a pomocí AAK)
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému vyjadřování svých názorů, myšlenek, pocitů
- aktivně zapojuje žáka do dění ve třídě i v rámci celé školy (ranní kruh, společné třídní a školní akce)
- motivuje žáka ke komunikaci a vyjádření svých názorů a postojů

4. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- pracovat ve skupině a chápat odpovědnost za společnou práci

- podlet se na utváření příjemné pracovní atmosféry
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru
- stanovit si přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní
- přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů
- prezentovat výsledky svých prací v prostorách školy, na příležitostných akcích

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí u žáka schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí na aktivitách třídy
- vede žáka ke vzájemnému naslouchání, toleranci, ohleduplnosti
- umožňuje žákovi prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- podporuje u žáka vytváření pozitivní představy o sobě samém
- nabízí žákovi možnost prezentace vlastní práce v prostorách školy a jejího okolí

5. Kompetence pracovní

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- být schopen plnit zadávané úkoly
- přijímat posouzení výsledků své práce
- dokázat své odborné předpoklady úspěšně uplatnit ve světě práce
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- budovat a rozvíjet svou profesní kariéru a nastoupit celoživotní učení
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- volí obtížnost úkolů s ohledem na individuální schopnosti žáka

- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- vytváří vhodné podmínky pro soustředěnou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu
- vede žáka k praktickému uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

6. Odborné kompetence

- žáka naučit zodpovědnému a vhodnému chování v rodinném prostředí
- být připraven pro samostatný život v rodině, resp. v chráněném bydlení
- získat co největší samostatnost a soběstačnost v každodenním životě
- snížit žákovu závislost na pomoci jiných lidí a jeho integraci do společnosti

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- používat osobní ochranné prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného rodinného prostředí
- zvládat práci s jednoduchými domácími spotřebiči
- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti
- poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění
- znát důležitá telefonní čísla

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- motivuje žáka k důslednému dodržování předpisů BOZP a předpisů požární ochrany
- vede žáka k udržování pořádku a čistoty pracovního i rodinného prostředí, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti
- učí žáka poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění
- motivuje žáka znát důležitá telefonní čísla

Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů
- pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka dodržovat stanovené normy a předpisy
- učí žáka pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- vede žáka k tomu, aby volil vhodné materiály, vybral a používal správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- vede žáka k pravidelné kontrole a hodnocení kvality svých vykonávaných činností

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí používat ekologické čisticí a dezinfekční prostředky

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- učí žáka správně nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty vede žáka k používání ekologických čisticích a dezinfekčních prostředky

- vede žáka k poznání významu a užitečnosti vykonávané práce a jejímu společenskému ohodnocení
- motivuje žáka k zodpovědnému hospodaření s osobním a rodinným rozpočtem v souladu s trvale udržitelným rozvojem

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>TEMATICKÝ CELEK: PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích • znát základní podmínky a postupy pro pěstování rostlin • ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové rostliny • volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě • provádět pozorování změn na zahradě v průběhu roku • používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě • znát běžné druhy ovoce a zeleniny • znát hlavní zásady pěstování zeleniny • seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin • vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě • udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti • umět pečovat o osobní věci a jejich úklid 	<p>TEMATICKÝ CELEK: PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích • běžné práce spojené s péčí o pokojové rostliny – zalévání, sprchování, přesazování, umývání listů • vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin, suchých listů • sledování rostlin v koutku živé přírody, sledování podmínek nutných pro život (voda, teplo, světlo, půda, vzduch) • organizace vlastní práce • pracovní pomůcky a prostředky, jejich funkce a využití • bezpečnost a hygiena při pracovních aktivitách a při práci s rostlinami • bezpečné používání nářadí a náčiní, správná manipulace s motyčkou, hráběmi • udržování pořádku a čistoty na pracovišti, úklid používaného nářadí • základní podmínky pro pěstování plodin, práce na zahradě podle roční doby • půda a její zpracování, příprava záhonu před setím a sázením • výběr osiva, předpěstování rostlin v truhlíku • sledování klíčení semen • péče o rostliny a květiny, zalévání, okopávání, výživa rostlin,

TEMATICKÝ CELEK: ZÁKLADY RUČNÍCH PRACÍ

Žák by měl:

- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ve třídě, na pracovišti
- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch
- udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí
- rozeznat materiál přírodní a umělý – přírodniny, papír, karton, textil, dřevo, kov, plasty
- využívat vhodné pracovní nástroje
- zvládat drobné údržbářské práce

péče o záhony, trhání plevele

- druhy zeleniny, osivo, výsadba, podmínky a zásady pěstování, následné využití výpěstků v kuchyni
- druhy ovoce, způsob pěstování ovoce, ovocné stromy, následné využití plodů v kuchyni
- okrasné venkovní rostliny, stromy, keře, byliny a květiny, sběr plodů, jejich využití v domácnosti, při vaření, v lékařství
- sušení květin a bylin
- chov zvířat v domácnosti, podmínky pro chov, bezpečnost a hygienické návyky při kontaktu se zvířaty
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce
- udržovat pořádek a čistotu, umět pečovat o osobní věci a jejich úklid

TEMATICKÝ CELEK: ZÁKLADY RUČNÍCH PRACÍ

- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce
- udržování pořádku na pracovišti
- správně se zachovat při poranění, úrazu, orientace a práce s lékárníčkou, důležitá telefonní čísla
- organizace vlastní práce
- *práce s drobným materiálem*
- *práce s přírodninami*
- sledování přírody v jednotlivých ročních dobách
- sběr jednotlivých druhů dostupných přírodnin
- sběr léčivých rostlin, jejich využití
- aranžování a práce s přírodninami, otisk přírodnin
- vnímání prostředí a jeho estetické dotváření
- výroba drobných předmětů a využití jednoduchých pracovních postupů
- *práce montážní a demontážní* – využití různých druhů

	<p>stavebnic, materiálů, práce podle návodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>práce se dřevem</i> • modelování, smirkování, slepování, vrtání, přibíjení, zatloukání, řezání, povrchová úprava • <i>práce s textilem</i> • navlékání niti do jehly, přišívání knoflíků, základní stehy • využití látek, střihání, textilní koláže • barvení látky, batika • <i>práce s keramickou hlinou</i> • zpracování keramické hlíny, mačkání, vytahování, válení • rozválení hlíny válečkem, tvarování, vykrajování • výroba drobných dárkových předmětů, sezónní výrobky • výzdoba třídy, chodby, sezónní úklidové práce v okolí školní budovy • <i>techniky plastického vyjadřování</i> – plastelína, modurit, samotvrdnoucí hmota, kašírování, koláž, modelování z papíru, sádry, drátu • <i>ubrousková technika</i> – lepení ubrousků na vhodný podklad – květináče, dřevěné podložky, kachle, textil • zvládat drobné údržbářské práce v rámci školy
--	---

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Předmět <i>Praktické činnosti a základy ručních prací</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace, Matematika, Společenskovědní základy, Informační a komunikační technologie, Rodinná výchova, Práce v domácnosti, Výtvarná výchova, Tělesná výchova</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Seberegulace a

	<p>sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none">• Tematický okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy• Tematický okruh Sociální rozvoj – Komunikace• Tematický okruh Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost• Tematický okruh Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti• Tematický okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Tematický okruh Práce a zaměstnanost• Tematický okruh Sebe prezentace
--	---

5.9 Vzdělávací okruh: RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh Rodinná výchova je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti.

Vyučuje se jako samostatný předmět a je vyučován 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou v kmenové třídě, dílničce, v přírodě a formou exkurzí, procházek, účasti a spolupodílení se na kulturních a společenských akcích školy.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Vzdělávací okruh je obsahově členěn celkem do tří tematických celků: **Rodina, rodinné soužití, Rodičovství a Domácnost**.

Vzdělávací oblast **Odborné činnosti** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

V rámci prvního vzdělávacího celku **Rodina, rodinné soužití žáci** získají řadu vědomostí, které budou potřebovat v průběhu celého života. Žáci tak získají nezbytný soubor vědomostí o důležitosti fungující rodiny, komunikaci v rodině, postavení dětí v rodině, typech rodinné výchovy a formách náhradní rodinné péče.

Druhý tematický celek **Rodičovství** je zaměřen zejména na mezilidské vztahy, dospívání dětí, partnerství, péči o děti a řešení konfliktních situací v rodině.

V rámci třetího tematického celku **Domácnost** si žáci osvojují takové vědomosti a dovednosti, které souvisí se základním vybavením bytu a kuchyně, stolováním, stravováním, výběrem, nákupem a skladováním potravin, s přípravou jednoduchých pokrmů, s používáním kuchyňského nádobí a nástrojů.

S ohledem na specifika pozornosti, snadnou unavitelnost žáků a úzkou provázanost předmětu s ostatními předměty je Rodinná výchova v rámci organizace vyučovacího dne součástí blokového vyučování.

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou v kmenové třídě a formou exkurzí, procházek, účasti a spolupodílení se na kulturních, společenských a sportovních akcích školy.

V celkovém kontextu je pak v rámci předmětu Rodinná výchova rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, komunikace, emocionalita a současně jsou utvářeny mravní hodnoty a pozitivní postoje ke zdraví a životu jako takovému.

Současně je předmět zaměřen na osvojování, prohlubování a praktické uplatňování takových vědomostí a dovedností, které žákům umožňují orientovat se v mezilidských vztazích, chovat se s úctou ke členům rodiny, uplatňovat zásady společenského chování ve vztahu k druhým lidem a chovat se obezřetně k lidem neznámým, znát projevy a důsledky sociálně patologických jevů a zaujímat k nim negativní postoj.

Cílem vzdělávacího okruhu **Rodinná výchova** je připravit žáky na samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení. Získané dovednosti a vědomosti by měly přispět k soběstačnosti žáků, v každodenním životě, ke snížení jejich závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti.

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- orientoval se v mezilidských vztazích
- získal důležité poznatky o rodině, učení se správnému řešení vztahů a možných vzniklých situací v rodině i mezi partnery na modelových situacích
- pochopil vzájemné vztahy a důležitost komunikace v rodině
- znal práva a povinnosti členů v rodině
- uvědomoval si vliv rodinné výchovy na dítě
- znal typy výchovy v rodině
- pochopil a prakticky uplatňoval pravidla společenského chování a soužití ve vztahu k druhým lidem
- dokázal navazovat a udržovat kamarádské vztahy
- naučil se odpovědnosti za svůj intimní život
- znal a prakticky uplatňoval zásady zdravého životního stylu
- dovedl si vytvořit vlastní systém hodnot
- znal projevy a důsledky sociálně patologických jevů a zaujímal k nim negativní postoj
- dokázal se obrátit na kompetentní osobu či organizaci v případě nemoci, úrazu a v situacích ohrožení života
- věděl o možnostech řešení rodinných krizí
- měl vědomosti a dovednosti o provozu domácnosti

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění části daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- orientovat se v učebnicích, umět pracovat s odbornou literaturou a potřebnými pomůckami
- dokázat získané poznatky aplikovat v praxi a aktivně je využívat
- projevovat zájem o nové poznatky
- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka k získávání vědomostí z jednotlivých tematických okruhů
- předkládá žákovi vhodné učební materiály a pomůcky
- vhodně motivuje žáka k zájmu o získávání nových vědomostí
- aplikuje vhodné výukové metody podle individuálních schopností žáka
- využívá různé techniky práce s materiály, a tím vede žáka k získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- motivuje a vede žáka k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl podle svých individuálních možností a schopností:

- využívá získaná poznání při vlastní práci
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokáže řešit drobné problémy při práci na základě nápodoby a naučených stereotypů
- dokázat řešit problém i přes počáteční nezdary

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vhodnými metodami a postupy umožňuje žákovi rozpoznat problém a účelně jej řešit
- učí žáka požádat o radu druhou osobu
- předkládá žákovi k řešení různé modelové situace z praktického života
- motivuje žáka k překonávání problémů a k opakovanému hledání správného řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáka ke kritickému myšlení – činit uvážlivá rozhodnutí, uvědomit si vlastní zodpovědnost, obhájit svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- zajišťuje žákovi dostatek příležitostí k zažití úspěchu

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl podle svých individuálních možností a schopností:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a reaguje na ně
- má přiměřenou slovní zásobu z oblasti rodiny, rodinných vztahů
- umí popsat rodinné prostředí a členy rodiny
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními
- snažit se vyjadřovat svůj názor, své postoje, dokáže vhodným způsobem obhájit svůj názor
- umět vyslechnout odlišný názor a reagovat na něj
- formulovat své názory na rodinné prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- rozvíjí u žáka slovní zásobu při pojmenovávání věcí, jevů a dějů (verbálně a pomocí AAK)
- vede žáka k užívání správné terminologie
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému vyjadřování svých názorů, myšlenek, pocitů
- aktivně zapojuje žáka do dění ve třídě i v rámci celé školy (ranní kruh, společné třídní a školní akce)
- motivuje žáka ke komunikaci a vyjádření svých názorů a postojů
- zprostředkovává kompenzační strategie při komunikaci – kladení otázek, ujištění o porozumění

4. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- pracovat ve skupině a chápat odpovědnost za společnou práci
- podílet se na utváření příjemné pracovní atmosféry
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporovat jeho sebedůvěru
- prezentovat výsledky svých prací v prostorách školy, na příležitostných akcích
- stanovit si přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví
- utvářet vhodné mezilidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí u žáka schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí na aktivitách třídy
- vede žáka ke vzájemnému naslouchání, toleranci, ohleduplnosti
- umožňuje žákovi prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- podporuje u žáka vytváření pozitivní představy o sobě samém
- vybízí žáka k možnosti prezentace vlastní práce v prostorách školy a jejího okolí
- učí žáka k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- vést žáka k odpovědnému přístupu za své zdraví

5. Kompetence pracovní

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti a postupy související s provozem a údržbou domácnosti
- být schopen plnit zadávané úkoly podle instrukcí
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami a používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- dokázat své vědomosti uplatnit v praxi
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- přijímat posouzení výsledků své práce

- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- dodržuje základní hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- volí obtížnost úkolů s ohledem na individuální schopnosti žáka
- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- názornou demonstrací a poslušností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- zařazuje metody, při nichž si žák osvojuje pracovní postupy v logickém sledu
- popisem a předvedením činnosti umožňuje žákovi, aby si osvojil zacházení s předkládanými učebními pomůckami a materiály
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- vytváří vhodné podmínky pro soustředěnou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu
- vyžaduje od žáka udržování čistoty a pořádku
- vede žáka k praktickému uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

6. Odborné kompetence

- naučit žáka zodpovědnému a vhodnému chování v rodinném prostředí
- být připraven pro samostatný život v rodině, resp. v chráněném bydlení
- získat co největší samostatnost a soběstačnost v každodenním životě
- snížit žákovu závislost na pomoci jiných lidí a jeho integraci do společnosti

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- používat osobní ochranné prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí
- zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji
- orientovat se v základním vybavení kuchyně

- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti
- poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění
- znát důležitá telefonní čísla

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka k udržování pořádku a čistoty pracovních ploch, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti
- učí žáka poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění
- motivuje žáka znát důležitá telefonní čísla

Usilovat o kvalitu své práce, výroků a služeb

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů
- pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka dodržovat stanovené normy a předpisy
- učí žáka pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- vede žáka k tomu, aby volil vhodné materiály, vybral a používal správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- vede žáka k pravidelné kontrole a hodnocení kvality svých vykonávaných činností

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí používat ekologické čisticí a dezinfekční prostředky

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- učí žáka správně nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí vede žáka k používání ekologických čisticích a dezinfekčních prostředky
- vede žáka k poznání významu a užitečnosti vykonávané práce a jejímu společenskému ohodnocení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>TEMATICKÝ CELEK: RODINA, RODINNÉ SOUŽITÍ</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">• znát postavení člověka ve společnosti a v rodině• objasnit složení rodiny a změny v rodině• interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny• vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy• znát důvody náhradní rodičovské péče	<p>RODINA, RODINNÉ SOUŽITÍ</p> <ul style="list-style-type: none">• rodina, členové rodiny, úcta k rodičům, prarodičům, vztahy lidí v rodině, vztahy k ostatním lidem• vztahy a komunikace v rodině - v užší i širší rodině• zdravé a funkční rodinné prostředí• výchovné styly v rodině, odměny a tresty• příbuzenské vztahy• rodinné tradice a zvyky• práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině

TEMATICKÝ CELEK: RODIČOVSTVÍ

Žák by měl:

- respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery
- uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti
- uvědomovat si možná rizika při výběru partnera
- znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství
- rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci a agresi
- vědět, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení

TEMATICKÝ CELEK: DOMÁCNOST

Žák by měl:

- uplatňovat hygienické zásady a návyky v osobní hygieně
- orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání
- ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základy úklidových prací
- bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky
- poskytnout první pomoc při drobném poranění v domácnosti
- uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti

- úplná a neúplná rodina, důvody náhradní rodinné péče

RODIČOVSTVÍ

- mezilidské vztahy - kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera
- sexuální dospívání - antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušování těhotenství, rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob
- plánované a předčasné rodičovství
- neshody v manželství - manželská poradna, rozvod
- zneužívání, týrání dětí - krizová centra, linky důvěry

DOMÁCNOST

- sebeobsluha a osobní hygiena
- prostředky osobní hygieny - druhy, použití
- základní vybavení domácnosti
- úklidové práce v domácnosti
- čistící prostředky, úklidové přístroje - druhy
- bezpečné zacházení s čistícími prostředky
- ošetření drobného poranění - škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření
- hygiena a ochrana zdraví při práci v domácnosti

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Předmět <i>Rodinná výchova</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace</i>, <i>Matematika</i>, <i>Praktické činnosti a základy ručních prací</i>, <i>Práce v domácnosti</i> a <i>Společenskovední základy</i>.</p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy • Tematický okruh Sociální rozvoj – Komunikace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost • Tematický okruh Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Tematický okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

5.10 Vzdělávací okruh: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Charakteristika vzdělávacího okruhu

Vzdělávací okruh **Práce v domácnosti** je součástí vzdělávací oblasti **Odborné činnosti**.

Vyučuje se jako samostatný předmět a je vyučován 3 hodiny týdně. Tento předmět je doplněn o 1 disponibilní hodinu

Výuka probíhá individuální, skupinovou i frontální formou v kmenové třídě, dílničce, v přírodě a formou exkurzí, procházek, účasti a spolupodílení se na kulturních a společenských akcích školy.

Při výuce jsou uplatňovány didaktické zásady, zejména pak zásada komplexního rozvoje žáka, individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematickosti a trvalosti. Zejména při osvojování nového učiva je uplatňován multisenzorický přístup.

Vzdělávací okruh je obsahově členěn celkem do dvou tematických celků: **Provoz a údržba domácnosti** a **Příprava pokrmů**.

Vzdělávací oblast **Odborné činnosti** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

V rámci prvního tematického celku **Provoz a údržba domácnosti** si žáci osvojí praktické dovednosti, které jim umožní vykonávat jednoduché činnosti v domácnosti. Žáci tak získají nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a přístrojích, které používá, a o bezpečnosti práce s nimi, a to v nezbytné míře a na uživatelské úrovni, s ohledem na využití v praxi.

V rámci druhého tematického celku **Příprava pokrmů** si žáci osvojují takové vědomosti a dovednosti, které souvisí se stolováním, stravováním, výběrem, nákupem a skladováním potravin, s přípravou jednoduchých pokrmů, s používáním kuchyňského nádobí a nástrojů. Můžeme ho rozdělit na 2 části – **Zásady zdravé výživy** a **Příprava pokrmů**.

První část **Zásady zdravé výživy** je zaměřen na osvojení poznatků, které se týkají dodržování pravidel zdravé výživy. Žáci se pomocí praktických činností naučí nakupovat zdravé suroviny, osvojí si zdravou úpravu potravin a sestavování vhodného jídelníčku.

Druhá část **Příprava pokrmů** je zaměřen na osvojování poznatků, které jsou zaměřeny přípravu jednoduchých teplých i studených pokrmů a pohoštění. Výuka směřuje k získání co největší soběstačnosti při přípravě jídel a práce v kuchyni.

V celkovém kontextu je pak v rámci vzdělávacího okruhu **Výživa a příprava pokrmů** rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, myšlení, komunikační schopnosti, prostorová orientace a současně je utvářen vztah k práci a zdravému životnímu stylu..

V celkovém kontextu je pak v rámci vzdělávacího okruhu Práce v domácnosti rozvíjena u žáků jejich pozornost, smyslové vnímání, paměť, myšlení, komunikace, prostorová a směrová orientace, hrubá a jemná motorika, senzomotorická koordinace, představivost a fantazie, smysl pro pořádek, sebeobsluha, samostatnost a současně je utvářen kladný vztah k pracovním činnostem různého charakteru.

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- měl kladný vztah k pracovním činnostem různého charakteru
- získal základní pracovní dovednosti a návyky
- orientoval se v různých oborech lidské činnosti
- osvojil si poznatky a pracovní postupy pro výkon pracovních činností
- vykonával co nejsamostatněji hygienické a sebeobslužné činnosti
- udržoval pořádek ve svých osobních věcech, pracovním místě i v celé domácnosti
- osvojil si jednoduché pracovní návyky a uplatňoval při práci zásady bezpečnosti
- dokázal pracovat dle jednoduchých pokynů, návodů a předloh
- osvojil si jednoduché domácí práce a podílel se na péči o domácnost

Hodnocení

Žák je hodnocen dle splnění daných výstupů.

Důležitým kritériem pro hodnocení žáka je také jeho celkový přístup k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- orientovat se v učebnicích, umět pracovat s recepty a potřebnými pomůckami
- dokázat získané poznatky aplikovat v praxi a aktivně je využívat
- projevovat zájem o nové poznatky
- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka k získávání vědomostí z jednotlivých tematických okruhů

- předkládá žákovi vhodné učební materiály a pomůcky
- vhodně motivuje žáka k zájmu o získávání nových vědomostí
- aplikuje vhodné výukové metody podle individuálních schopností žáka
- využívá různé techniky práce s materiály, a tím vede žáka k získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- motivuje a vede žáka k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl podle svých individuálních možností a schopností:

- využívá získaná poznání při vlastní práci
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokáže řešit drobné problémy při práci na základě nápodoby a naučených stereotypů
- dokázat řešit problém i přes počáteční nezdar

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vhodnými metodami a postupy umožňuje žákovi rozpoznat problém a účelně jej řešit
- učí žáka požádat o radu druhou osobu
- předkládá žákovi k řešení různé modelové situace z praktického života
- motivuje žáka k překonávání problémů a k opakovanému hledání správného řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáka ke kritickému myšlení – činit uvážlivá rozhodnutí, uvědomit si vlastní zodpovědnost, obhájit svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- zajišťuje žákovi dostatek příležitostí k zažití úspěchu

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl podle svých individuálních možností a schopností:

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a reaguje na ně
- má přiměřenou slovní zásobu z oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek

- umí popsat postup práce
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními
- snažit se vyjadřovat svůj názor, své postoje, dokáže vhodným způsobem obhájit svůj názor

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- rozvíjí u žáka slovní zásobu při pojmenovávání věcí, jevů a dějů (verbálně a pomocí AAK)
- vede žáka k užívání správné terminologie
- poskytuje žákovi potřebný prostor a dostatek času k samostatnému vyjadřování svých názorů, myšlenek, pocitů
- aktivně zapojuje žáka do dění ve třídě i v rámci celé školy (ranní kruh, společné třídní a školní akce)
- motivuje žáka ke komunikaci a vyjádření svých názorů a postojů
- zprostředkovává kompenzační strategie při komunikaci – kladení otázek, ujištění o porozumění

4. Kompetence sociální a personální:

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- pracovat ve skupině a chápat odpovědnost za společnou práci
- podílet se na utváření příjemné pracovní atmosféry
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporovat jeho sebedůvěru
- prezentovat výsledky svých prací v prostorách školy, na příležitostných akcích

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí u žáka schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí na aktivitách třídy
- vede žáka ke vzájemnému naslouchání, toleranci, ohleduplnosti
- umožňuje žákovi prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- podporuje u žáka vytváření pozitivní představy o sobě samém
- vybízí žáka k možnosti prezentace vlastní práce v prostorách školy a jejího okolí

5. Kompetence pracovní

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- být schopen plnit zadávané úkoly podle instrukcí
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami a používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- dokázat své vědomosti uplatnit v praxi
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- přijímat posouzení výsledků své práce
- dokáže udržet pořádek na svém pracovním místě i ve třídě a spolupracuje přitom s ostatními
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- dodržuje základní hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- volí obtížnost úkolů s ohledem na individuální schopnosti žáka
- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- zařazuje metody, při nichž si žák osvojuje pracovní postupy v logickém sledu
- popisem a předvedením činnosti umožňuje žákovi, aby si osvojil zacházení s předkládanými učebními pomůckami a materiály
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- vytváří vhodné podmínky pro soustředěnou práci žáka a důsledně od něj vyžaduje dokončení zadaného úkolu
- vyžaduje od žáka udržování čistoty a pořádku na pracovním místě a ve třídě
- vede žáka k praktickému uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

6. Odborné kompetence

Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- používat osobní ochranné prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

- zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji
- orientovat se v základním vybavení kuchyně
- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti
- poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění
- znát důležitá telefonní čísla

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka k udržování pořádku a čistoty pracovních ploch, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti
- učí žáka poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění
- motivuje žáka znát důležitá telefonní čísla

Usilovat o kvalitu své práce, výroků a služeb

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby
- spolupracovat při dosahování stanovených úkolů
- pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáka dodržovat stanovené normy a předpisy
- učí žáka pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- vede žáka k tomu, aby volil vhodné materiály, vybral a používal správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- vede žáka k pravidelné kontrole a hodnocení kvality svých vykonávaných činností

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák by měl dle svých individuálních možností a schopností:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí používat ekologické čisticí a dezinfekční prostředky

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- učí žáka správně nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- při dodržování zásad osobní hygieny a čistoty pracovního prostředí vede žáka k používání ekologických čisticích a dezinfekčních prostředků
- vede žáka k poznání významu a užitečnosti vykonávané práce a jejímu společenskému ohodnocení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>TEMATICKÝ CELEK: PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">• používat jednoduché pracovní postupy a techniky v péči o domácnost• vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti a bezpečně s nimi zacházet• provádět jednoduchý úklid domácnosti• bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky• pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu	<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none">• základní požadavky na zařízení a vybavení bytu• běžné domácí práce v průběhu dne• jednoduché pracovní operace a postupy• pracovní pomůcky a prostředky, jejich funkce a využití• druhy čisticích prostředků a jejich použití• drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání podlahy

- zvládnout základní údržbu oděvů a prádla
- pečovat o pokojové rostliny a využívat květiny k výzdobě bytu

- třídění odpadu v domácnosti - papír, plast, sklo, textil
- obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti, běžná obsluha spotřebičů
- bezpečné používání domácích elektrických spotřebičů
- péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí
- údržba oděvů a textilií, praní, žehlení, drobné opravy
- drobné domácí údržbářské práce
- ošetřování pokojových rostlin a aranžování květin
- organizace vlastní práce

TEMATICKÝ OKRUH: PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák by měl:

- orientovat se v základním vybavení kuchyně
- bezpečně obsluhovat základní spotřebiče
- připravit jednoduché pohoštění a pokrm
- dodržovat zásady správného stolování a společenského chování u stolu
- dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při práci
- poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- znalost základního vybavení kuchyně
- bezpečné používání kuchyňských elektrických spotřebičů
- zásady stravování, režim dne, orientace v čase, typy jídel
- pestrá skladba stravy, zásady zdravé výživy
- základní druhy potravin, zacházení s potravinami
- výběr a nákup potravin, skladování
- příprava pokrmů a nápojů – studená i teplá kuchyně
- příprava pokrmů - výběr, nákup a skladování potravin
- základní tepelné úpravy pokrmů
- stolování, prostírání, společenské chování při stolování
- hygiena stravování a bezpečnost při práci - zacházení s potravinami, čistota rukou, náčiní, úklid pracovního místa
- práce s kuchařskou knihou
- pitný režim, nápoje - teplé, studené
- čaj - černý, ovocný, zelený
- ovoce, zelenina - rozdělení, druhy
- mléko - mléčné výrobky
- maso - druhy, výrobky z masa

	<ul style="list-style-type: none"> • pečivo - světlé, tmavé, doporučené množství • koření a bylinky v kuchyni • přílohy k pokrmům • brambory, rýže, těstoviny • poskytnutí první pomoci při drobném poranění a přivolání pomoci při vážnějším poranění
--	---

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Předmět <i>Práce v domácnosti</i> úzce souvisí s předměty <i>Jazyková komunikace, Matematika, Rodinná výchova, Praktické činnosti a základy ručních prací a Společenskovední základy.</i></p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí • Tematický okruh Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy • Tematický okruh Sociální rozvoj – Komunikace • Tematický okruh Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost • Tematický okruh Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Tematický okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematický okruh Práce a zaměstnanost • Tematický okruh Sebe prezentace

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Naším cílem je nejen připravit žáky do dalšího života, ale i to, abychom jim po všech stránkách přichystali takové podmínky, aby do školy chodili rádi a na výuku se těšili. Hodnocení proto pro ně nemá být stresující, ale naopak zdrojem motivace pro další činnost. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dokáže získané poznatky využít, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí.

OBECNÉ ZÁSADY HODNOCENÍ

- naším hlavním cílem je zapojení všech žáků do výuky, postupný rozvoj klíčových kompetencí a motivace žáků pro „celoživotní učení“
- hodnocení chápeme jako přirozenou a zároveň nezbytnou součást celého výchovně vzdělávacího procesu
- každému hodnocení předchází jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a kritérii hodnocení
- hodnocení vnímáme jako motivující prvek, který vede k podpoře sebedůvěry žáků
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při ověřování vědomostí a hodnocení dosažené úrovně klíčových kompetencí, ale v celém procesu učení
- žákům věnujeme individuální pozornost (každý žák musí mít prostor být aktivní a úspěšný)
- umožňujeme jim poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle své závažnosti
- základem hodnocení žáka je poskytnutí nejlépe okamžité zpětné vazby, tj. informace o správnosti postupu, průběhu a výsledku jeho práce (co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dál)
- součástí procesu hodnocení je i sebehodnocení žáka (jako jedna z významných kompetencí, kterou chceme žáka naučit)
- při hodnocení vycházíme z doporučení pracovníků SPC a odborníků z řad lékařů
- zajišťujeme, aby zákonní zástupci žáka byli pravidelně informováni o výsledcích jeho vzdělávání

V předmětech praktického zaměření hodnotíme také vztah k práci, praktickým činnostem, způsob osvojení praktických dovedností a návyků, využívání získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivitu, samostatnost a vztah k pracovnímu kolektivu. Součástí hodnocení je i hodnocení chování a vystupování žáků při reprezentování školy.

ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pro hodnocení žáka **během školního roku** používáme:

- průběžné slovní hodnocení
- klasifikaci (známky vyjádřené stupni 1-5)
- alternativní způsoby hodnocení - hodnotící razítka, obrázky, medaile, pochvalný list, diplom, potlesk, pohlazení, apod.

Výsledky vzdělávání žáka v pololetí a na konci školního roku hodnotíme **na vysvědčení** slovně – formou širšího slovního hodnocení.

Širší slovní hodnocení dokáže lépe vystihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu. Je mnohem podrobnější, než jiné formy klasifikace. Obsahuje konkrétní vyjádření toho, co žák v daném předmětu zvládl a v jaké kvalitě.

Vymezuje i další postup rozvoje žáka vzhledem k jeho individuálním předpokladům.

Slovně hodnotíme i chování žáka.

Žáci jsou hodnoceni podle vzdělávacího programu odpovídajícího jejich mentální úrovni.

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v jednotlivých obdobích
- úroveň získaných vědomostí a dovedností
- míra zodpovědnosti v přístupu k práci, schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- úroveň komunikačních dovedností
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje k sobě i k druhým v rámci svých možností
- změny v chování (názorech) i dovednostech žáka
- schopnost řešit problémové situace

FORMY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ

- ústní zkoušení a mluvený projev
- písemné práce
- praktické zkoušky
- pohybové zkoušky
- připravenost na výuku
- samostatné aktivity
- domácí příprava
- úprava žákovských prací (sešitů, pracovních listů....)
- úroveň vědomostí, dovedností v odborných činnostech

ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

Při hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a jeho individuálním možnostem a schopnostem.

Podklady pro hodnocení získává vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka v průběhu výuky
- sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- analýzou výsledků dalších činností žáka
- konzultacemi s ostatními vyučujícími, popřípadě s pracovníky SPC, zdravotnickými pracovníky
- konzultacemi se zákonnými zástupci žáka

Učitel vede soustavnou **evidenci o hodnocení** žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení i způsob získávání podkladů pro hodnocení.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnotící období v rámci svých individuálních možností a schopností.

Výsledné hodnocení za hodnotící období musí odpovídat hodnocení, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.

Větší výukové i výchovné problémy (nedostatky) se projednávají se zákonným zástupcem a na pedagogické radě.

ZPŮSOB PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O PRŮBĚHU A VÝSLEDCÍCH PRÁCE ŽÁKŮ

Třídní učitel a ostatní vyučující informují zákonné zástupce žáka o jeho chování a prospěchu:

- průběžně zápisem do žákovské knížky
- osobně – formou individuálního pohovoru
- v pololetí a na závěr školního roku vysvědčením

V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje vyučující neprodleně zákonného zástupce.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Součástí hodnocení mohou být výchovná opatření:

- pochvala třídního učitele
- pochvala ředitele školy

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu od ostatních vyučujících udělit po projednání na pedagogické radě žákovi **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby udělit žákovi po projednání na pedagogické radě **pochvalu ředitele školy** za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly žákovi a jeho zákonným zástupcům.

Udělení „výjimečné“ pochvaly se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Napomenutí třídního učitele se uděluje při opakovaném méně závažném porušení školního řádu, např. zapomínání školních pomůcek a plnění domácích úkolů, vyrušování při výuce, lhaní. Udělení napomenutí předchází domluva učitele žákovi.

Důtka třídního učitele se uděluje při závažnějším porušení školního řádu, např. při nevhodném chování k učiteli, k ostatním dospělým osobám, ke spolužákům, pokračující drobnější přestupky i po udělení napomenutí, narušování činnosti třídy, 1-5 neomluvených hodin.

Třídní učitel udělení napomenutí nebo důtky neprodleně oznámí řediteli školy.

Důtka ředitele školy se uděluje při opakovaném porušování školního řádu, záměrném narušování výuky a činnosti třídy, hrubém a vulgárním vyjadřování, ohrožování zdraví žáků, šikanování spolužáků.

Ředitel školy uděluje důtku po projednání na pedagogické radě.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ NA VYSVĚDČENÍ (školský zákon č.561/2004 Sb. a příslušné platné vyhlášky)

Vysvědčení vyplňuje učitel do předepsaného tiskopisu v pololetí a na konci školního roku po projednání na pedagogické radě. Škola žákovi vydává v pololetí výpis z vysvědčení a originál vysvědčení na konci školního roku.

Chování žáka se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, prezentaci školy na veřejnosti.

Hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Stupeň 1 (velmi dobré) – žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) – chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními Školního řádu. Žák se dopouští závažnějších přestupků proti pravidlům slušného chování a ustanoveními školního řádu. Zpravidla i přes důtku třídního učitele se dopouští dalších přestupků. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Žák má 10 až 25 neomluvených hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé) – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními Školního řádu. Dopouští se takových závažných přestupků nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla i přes důtku ředitele školy se dopouští dalších přestupků.

Žák má 25 a více neomluvených hodin.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech na vysvědčení **hodnotíme slovně** – formou širšího slovního hodnocení.

Slovní hodnocení je konkrétní slovní vyjádření o dosažení úrovně žáka ve vztahu k jeho možnostem. Posuzuje žáka v jeho vlastním vývoji, ve vztahu k minulosti, zároveň naznačuje další možnosti vývoje včetně překonávání nedostatků. Je komplexním pozitivně laděným hodnocením rozvoje osobnosti žáka, neomezuje se tedy jen na popis výkonu, ale postihuje i proces vyučování a učení, zároveň se netýká jen kognitivních procesů, ale rozvoje celé osobnosti včetně sociálních vztahů, úrovně spolupráce, komunikace, tvořivosti, atd. Konkrétní slovní hodnocení je také prostředkem k utváření sebehodnocení žáka.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a)
- neprospěl (a)

Žák:

- prospěl (a) - není-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnoceno na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- neprospěl (a) - je-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnoceno na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z některého předmětu na konci druhého pololetí hodnocen vůbec

Hodnocení na vysvědčení za pololetí a konec školního roku je zaevidováno v katalogovém listu žáka a ve třídním výkazu. Do dokumentace žáka se zakládají kopie vysvědčení.

Vzdělání se v praktické škole jednoleté ukončuje závěrečnou zkouškou.

SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Sebehodnocení žáků chápeme jako je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání s cílem postupného přebírání zodpovědnosti žáka za vlastní učení a práci s ohledem na jeho možnosti a schopnosti.

Pedagogové naší školy pomáhají žákům najít klady i nedostatky jejich práce. Vedou žáky k tomu, aby sami dokázali hodnotit výsledky své práce a uměli posoudit, co se jim podařilo, i to, co ještě nezvládli. Žáci se učí opravovat chyby, učí se chápat, že chybovat je přirozenou věcí v procesu učení a současně se učí chybu přiznat.

Žáci mají možnost používat tyto formy sebehodnocení:

- **ústní sebehodnocení:**
žák zhodnotí výsledky své práce - jak jsem to zvládl, co se mi podařilo, v čem chybuji, co bych mohl na své práci zlepšit...
- **karta sebehodnocení – např.:**
usměvavý obličej – umím výborně, práce se mi podařila, snažil jsem se
obličej s rovnými ústy – umím, ale ještě musím procvičovat
zamračený obličej – zatím neumím
sluníčko – umím výborně, práce se mi podařila, snažil jsem se
„polojasno“ - umím, ale ještě musím procvičovat
„prší“ - zatím se mi nedaří
- **portfolio:**
žáci si sami vyberou nejlepší práce a výrobky do portfolia, což umožňuje vidět jejich pokroky za určité časové období
- využití **softwarových produktů**, které umožňují bez jakéhokoliv zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí a dovedností

Aplikace výše uvedených forem sebehodnocení se odvíjí od individuálních možností a schopností žáků, přičemž velmi záleží na citlivém přístupu ze strany pedagogických pracovníků.

6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Hlavním cílem autoevaluace je zjištění přinášející informace o tom, jaké jsou podmínky k výuce, výsledky vzdělávání, jaká je spolupráce s jinými organizacemi. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky. V procesu autoevaluace lze využívat standardizovaných testů. Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, některé v šestiměsíčních nebo ročních intervalech. Dílčí zprávy autoevaluace budou přílohou výroční zprávy školy. Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách.

6.2.1 Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace	Termín
Ověřit funkčnost základního vybavení školy		
<ul style="list-style-type: none">• Vybavení odborných učeben a předmětových komisí pomůckami	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor v rámci metodického sdružení	<ul style="list-style-type: none">• 2 x ročně
<ul style="list-style-type: none">• Vybavení školy výpočetní technikou• Vybavení sportovním náradím a náčiním• Analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor a plán pro další období provádí vedení školy po projednání v pedagogické radě	<ul style="list-style-type: none">• 1x ročně
Prověřit ekonomické podmínky školy		
<ul style="list-style-type: none">• Nakládání s rozpočtem (investice, příjmy, priority pro další období)• Porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele - provádí vedení školy v pedagogické radě ve spolupráci se školskou radou	<ul style="list-style-type: none">• 2 x ročně

6.2.2 Průběh vzdělávání

<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období - provádí vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> 2 x ročně
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor hospitační činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> 2 x ročně
<ul style="list-style-type: none"> Rozebrat a posoudit organizaci školního roku 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor zařazených doplňkových akcí pořádaných školou - negativa, plán - závěrečná zpráva z metodických zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat všechny okolnosti pro sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor provádí vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat podporu školy žákům 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor využívání IVP - provede vedení školy Po projednání v pedagogické radě je stanoven postup pro další období 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor třídních schůzek - zpráva na pedagogické radě Rozbor spolupráce školy s ostatními institucemi - provede vedení školy na pedagogické radě 	<ul style="list-style-type: none"> 4 x ročně

6.2.3 Výsledky vzdělávání

<ul style="list-style-type: none">• Posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor úspěšnosti absolventů• Rozbor výsledků žáků a dosažených kompetencí
---	---

6.2.4 Řízení školy

<ul style="list-style-type: none">• Analyzovat účinnost řídicího systému	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor zápisů z porad pedagogické rady a z provozních porad - provede vedení školy
<ul style="list-style-type: none">• Analyzovat personální situaci ve škole	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor provede vedení školy - po projednání v pedagogické radě písemná zpráva s výhledem na příští období
<ul style="list-style-type: none">• Analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor a stanovení priorit pro další období provede vedení školy na pedagogické radě
<ul style="list-style-type: none">• Analyzovat systém odměňování učitelů	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor mechanismu přidělování osobních ohodnocení, příplatků a odměn- podněty, připomínky budou zpracovány na metodických zařízeních
<ul style="list-style-type: none">• Posoudit kvalitu práce vedení školy při organizaci výchovně vzdělávacího procesu	<ul style="list-style-type: none">• Anonymní dotazníkové šetření pro učitele - rozbor provede a priority stanoví pedagogická rada po projednání v metodických zařízeních

6.2.5 Výsledky práce školy

<ul style="list-style-type: none">• Posoudit výsledky práce školy za uplynulé období	<ul style="list-style-type: none">• Autoevaluační dotazník vedení školy - provede pověřený pracovník školy a porovná se závěrem pedagogické rady - písemná zpráva
<ul style="list-style-type: none">• Analyzovat vnímání školy veřejností	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor dotazníkového šetření s rodiči a žáky školy• Rozbor výsledků provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období

Obsah:

1 Identifikační údaje	1
2 Charakteristika školy	3
2.1 Úplnost a velikost školy	4
2.2 Vybavení a možnosti školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Charakteristika žáků	6
2.5 Dlouhodobé spolupráce a mezinárodní aktivity	6
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3 Charakteristika ŠVP	9
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Výchové a vzdělávací strategie	23
3.3 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	30
3.4 Průřezová témata	32

4 Učební plán	35
5 Učební osnovy	40
5.1 Vzdělávací okruh: Jazyková komunikace	41
5.2 Vzdělávací okruh: Matematika	49
5.3 Vzdělávací okruh: Informační a komunikační technologie	54
5.4 Vzdělávací okruh: Společenskovední základy	58
5.5 Vzdělávací okruh: Hudebně dramatická výchova	66
5.6 Vzdělávací okruh: Výtvarná výchova	74
5.7 Vzdělávací okruh: Tělesná výchova	80
5.8 Vzdělávací okruh: Praktické činnosti a základy ručních prací	91
5.9 Vzdělávací okruh: Rodinná výchova	101
5.10 Vzdělávací okruh: Práce v domácnosti	111
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy	120
6.1 Hodnocení žáků	121
6.2 Autoevaluace školy	127